

Miljøgodkendelse

**Husyrbruget
Vester Vase 24
9280 Storvorde
v/ Ole Dyrmann Nielsen**

Dato for godkendelsen:	21 – 04 2010
CHR-nr.	32337
CVR-nr:	15235934
Matr. nr., ejerlav	14c, Storvorde Østerenge, Storvorde
Ejendomsnummer	8510632604
Husdyrbrugets adresse:	Vester Vase 24, 9280 Storvorde
Ejer af husdyrbruget:	Ole Dyrmann Nielsen
Ansøger:	samme som ejer
Tilsynsmyndighed:	Aalborg Kommune Teknik- og Miljøforvaltning Landbrugsafdelingen Stigsborg Brygge 5 9400 Nørresundby

Læsevejledning

Denne miljøgodkendelse indeholder dels en beskrivelse af den ansøgte produktion, vurdering af det ansøgte, samt en række stillede vilkår for godkendelsen. Indledningsvist meddeles miljøgodkendelsen med angivelse af klagevejledning. Herefter følger vilkår med beskrivelse og vurdering tilknyttet opdelt efter emne. Vilkår for egenkontrol er samlet i et afsnit sidst i godkendelsen. Herefter følger en række bilag, jf. bilagslisten, herunder en samlet oversigt over vilkår.

Ved anvendelsen af begrebet husdyrbrug forstås en bedrift, hvorpå der er et dyrehold af mere end 3 dyreenheder, dyreholdet med tilhørende stalde og lignende, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, øvrige faste konstruktioner samt tilhørende arealer. Ved arealer forstås ejede og forpagtede markarealer samt natur- og skovområder til ejendommen.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 – MEDDELELSE OM MILJØGODKENDELSE	5
2 – RESUMÉ OG SAMLET VURDERING	9
3 - GENERELLE FORHOLD	12
VILKÅR TIL GENERELLE FORHOLD	12
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	12
MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD.....	13
4 - HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD.....	14
VILKÅR TIL PLACERING I LANDSKABET MV	14
PLANMÆSSIGE FORHOLD OG AFSTANDSKRAV TIL ANLÆGGET.....	14
5 - HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT.....	16
HUSDYRHOLD	16
VILKÅR TIL SLAGTESVINEPRODUKTIONEN	16
ANLÆGGET	16
VILKÅR TIL STALDINVENTAR- OG DRIFT.....	16
VENTILATION.....	17
VILKÅR TIL VENTILATION.....	17
RENGØRING AF STALDANLÆG	18
VILKÅR TIL RENGØRING AF STALDANLÆG	18
VILKÅR TIL KVÆGPRODUKTIONEN	19
ANLÆGGET	20
VILKÅR TIL STALDINVENTAR- OG DRIFT.....	20
VENTILATION.....	22
VILKÅR TIL VENTILATION.....	22
RENGØRING AF STALDANLÆG	22
VILKÅR TIL RENGØRING AF STALDANLÆG	22
ENERGI- OG VANDFORBRUG.....	23
SPILDEVAND, HERUNDER REGNVAND.....	25
VILKÅR FOR AFLØBSFORHOLD FOR SPILDEVAND, HERUNDER REGNVAND	25
AFFALD	26
VILKÅR TIL BORTSKAFFELSE AF AFFALD.....	26
OPBEVARING AF KEMIKALIER, OLIE, HANDELSGØDNING OG HJÆLPESTOFFER.....	28
VILKÅR TIL OPBEVARING AF KEMIKALIER, OLIE, HANDELSGØDNING OG HJÆLPESTOFFER	28
UHELD OG RISICI	29
VILKÅR FOR UHELD OG RISICI.....	29
6 – GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDTERING	31
GØDNINGSTYPER OG MÆNGDE.....	31
AFSÆTNING OG/ELLER MODTAGELSE AF HUSDYRGØDNING	31
VILKÅR TIL AFSÆTNING OG/ELLER MODTAGELSE AF HUSDYRGØDNING	31
FLYDENDE HUSDYRGØDNING	32
VILKÅR FOR GYLLEBEHOLDERE OG HÅNDTERING AF GYLLE	32
FAST HUSDYRGØDNING	34
VILKÅR TIL OPBEVARING AF FAST GØDNING/DYBSTRØELSE	34
UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING	36
VILKÅR TIL UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING	36
ENSILAGEOPBEVARING.....	37
VILKÅR TIL OPBEVARING AF ENSILAGE	37
7 – FORURENING OG ANDRE GENER FRA HUSDYRBRUGET.....	38

TEKNIK TIL REDUKTION AF AMMONIAKFORDAMPNING	38
FODER	38
VILKÅR TIL FODER	38
LUGT	40
VILKÅR TIL LUGT FRA DYREHOLDDET	40
FLUER OG SKADEDYR	42
VILKÅR FOR FLUE- OG SKADEDYRSBEKÆMPELSE	42
TRANSPORT	43
VILKÅR FOR TRANSPORT	43
VILKÅR FOR STØJ	44
STØV	45
VILKÅR FOR STØV	45
LYS	45
8 – AREALERNE	47
GENERELT OM UDVASKNING AF NÆRINGSTOFFER TIL VANDMILJØET	47
GRUNDEVAND	48
OVERFLADEVAND	48
VILKÅR VEDR. NITRATUDVASKNING TIL OVERFLADEVAND	48
NATUR	59
9 – BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	64
VILKÅR TIL BAT	64
BAT-GYLLEUDBRINGING	64
BAT-VENTILATION	65
BAT-ØVRIGT	65
10 - KONTROL, EGENKONTROL OG DOKUMENTATION	66
VILKÅR FOR TILSYN, KONTROL OG EGENKONTROL	66
BILAGSLISTE	67
LOVOVERSIGT OG KILDEHENVISNINGER	68

1 – Meddelelse om miljøgodkendelse

Godkendelse

Aalborg Kommune meddeler miljøgodkendelse til udvidelse af svine- og kvægbruget på Vester Vase 24, 9280 Storvorde fra 84,26 dyreenheder (DE) i kvæg til 137,55 DE og fra 55,45 DE i svin til 89,05 DE.

Godkendelse sker efter § 11 i Husdyrloven¹.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må herefter ikke ske udvidelse eller ændring i husdyrbruget, før ændringen er anmeldt og godkendt af Aalborg Kommune.

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende love og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Godkendelse med tilhørende vilkår er stillet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt det supplerende materiale, der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Miljøgodkendelsen indeholder desuden miljøredegørelse og miljøvurdering. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omkringboende og miljøet i bred forstand herunder bl.a. grundvand, overfladevand, natur og landskab.

Aalborg Kommune har udarbejdet miljøgodkendelsen med hensyntagen til Aalborg Kommuneplan.

Det er Aalborg Kommunes vurdering, at følges miljøgodkendelsens vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, vil udvidelsen ikke medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt, og ej heller vil have negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets arealer.

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor godkendelsen udnyttes.

Det skal bemærkes, at Aalborg Kommune altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

---

¹ Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20.12.2006.

Dispensation til skel

Der meddeles desuden dispensation fra afstandskrav til skel i medfør af Husdyrloven § 8 jf. beskrivelse i afsnit 4.

Der skal ansøges om tilladelse til etablering af godkendt vaskeplads.

Offentlighed

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 3 ugers høring hos ansøger, konsulent, andre parter i sagen og naboer fra 23 – 03 2010 til 13 – 04 2010.

I høringsfasen er der indkommet bemærkninger om aftalearealerne. Disse bemærkninger har ikke givet anledning til ændring i den endelige miljøgodkendelse.

Gyldighed og retsbeskyttelse

Miljøgodkendelsen giver en retsbeskyttelse i 8 år fra offentliggørelse, dvs. at der er 8 års retsbeskyttelse for nye krav fra tilsynsmyndigheden i denne periode.

Miljøgodkendelsen er fortsat gældende efter retsbeskyttelsesperiodens udløb. Men når der er forløbet mere end 8 år efter, der første gang er meddelt godkendelse, kan tilsynsmyndigheden ændre vilkårene heri ved påbud eller nedlægge forbud imod fortsat drift.²

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med udnyttet forstås, at byggearbejder skal være udført, og at etablering af dyreholdet skal være påbegyndt.

Herefter gælder, at hvis den meddelte miljøgodkendelse, ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år. Dette betyder, at den maksimale produktion skal være opnået indenfor 3 år efter, at godkendelsen er meddelt, og hvis dette ikke er tilfældet, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke er etableret endnu.

Denne godkendelse omfatter kun forhold, der reguleres i henhold til miljøbeskyttelsesloven og husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt, f.eks. byggeloven, naturbeskyttelsesloven, brandloven og arbejds miljøloven.

Revurdering af miljøgodkendelsen

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den

---

² (jf. § 41 i husdyrloven)

første revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Første revurdering er planlagt påbegyndt i 2018.³

Aalborg Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, hvis:

- der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Det samme er tilfældet, hvis:

- der sker væsentlige ændringer i den bedst tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Såfremt husdyrbruget ønsker ændringer i miljøgodkendelsen, kan der altid ansøges herom. Der skal altid indsendes en ny ansøgning om miljøgodkendelse ved udvidelser eller ændringer.

Offentliggørelse

Godkendelsen vil blive annonceret i Østhimmerlands Folkeblad den 27 – 04 - 2010.

---

³ jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Klagevejledning

Godkendelsen kan påklages af ansøger og enhver, der har en individuel og væsentlig interesse i sagens udfald, indenfor 4 ugers frist fra offentliggørelse, **dvs. senest den 25 – 05 – 2010 kl. 15.00**. Foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål eller foreninger, hvor klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse, kan tillige påklage afgørelser.

Klage over godkendelsen skal være skriftlig og indsendes via e-mail landbrug@aalborg.dk eller til Aalborg Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen, Stigsborg Brygge 5, 9400 Nørresundby. Klagen vil herefter blive videresendt Miljøklagenævnet sammen med det materiale, der er indgået i behandling af sagen.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Evt. sagsanlæg (domstolsprøvelse) skal være anlagt inden 6 mdr. efter, at afgørelsen er meddelt, eller – hvis den påklages – inden 6 mdr. efter, at der foreligger endelig afgørelse.⁴

Nørresundby den 21 – 04 2010

---

⁴ Jf. Husdyrlovens § 90

2 – Resumé og samlet vurdering

Ikke teknisk resumé

Ole Dyrmann Nielsen, Vester Vase 24, 9280 Storvorde har ansøgt Aalborg Kommune om en miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 11, stk. 1.

Ansøgningen er indsendt i 2008 gennem det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk, skema nr. 9272.

Beregninger af anlæggets miljøpåvirkninger er foretaget i dette system. Der er ifølge ansøgningen anvendt beregningsgrundlaget 10-2008-A.

Aalborg Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af indsendte ansøgningsskema nr. 9272 version 5 af 5. marts 2010, samt yderligere supplerende materiale.

Produktionsudvidelse

Den nuværende produktion er på 139,7 DE, fordelt på 60,1 DE malkekøer, 24,2 DE opdræt og 55,45 DE slagtesvin. Den ansøgte produktionsudvidelse er på 36 DE i malkekøer, 17,3 DE i kvier og tyre samt en udvidelse af slagtesvineproduktionen på 33,60 DE.

Det giver en samlet produktion efter udvidelsen på i alt 226,6 DE fordelt på 96,1 DE malkekøer, 41,5 DE opdræt og tyre samt 89,05 DE i slagtesvin.

Anlægsændringer

Udvidelsen omfatter at der renoveres i en mindre del af den eksisterende kostald (bygning 2) samt at den stormskadede ungdyrstald (bygning 4) genopføres på den eksisterende plads. Desuden ønskes der etableret dyrehold i en del af foderladen (bygning 5a). Ligeledes ønskes opført køresilo til ensilage (bygning 10) (se bilag 2).

Husdyrgødningen opbevares pt. i to tanke på hhv. 1.370 m³ og 3.050 m³ samt ca. 240 m³ i fortank og gyllekanalerne. I forbindelse med udvidelsen etableres der teltoverdækning af den største gyllebeholder.

Ejendommens husdyrproduktion er placeret i landzonen. Der foretages ikke bygningsmæssig udvidelse. Al udvidelse foretages i eksisterende bygninger. Størstedelen af udbringningsarealerne er beliggende omkring ejendommens bygningsmasse. Der er dog et mindre areal beliggende ved Sejflod.

Tidligere meddelte afgørelser

Der er ikke tidligere meddelt afgørelser i forbindelse med udvidelser på husdyrbruget.

Lugt

Lugtgenekriteriet er overholdt og det er ikke nødvendigt at stille skærpede krav til lugt.

Udbringningsarealer

Arealerne til udbringning af husdyrgødning i ansøgningen er de arealer der pt. bruges i omdriften. Der er ingen arealer ud over de indtegnet i bedriften. Der er angivet 116,79 ejet og forpagtet areal hvorpå der udbringes 1,39 DE/ha. Der er endvidere gødningsaftaler på 54,70 ha her udbringes der 1,14 DE/ha. Der er ikke udarbejdet en § 16 godkendelse på aftalearealerne da de er vurderet at være uproblematisk. Arealkravet til 226,60 DE er knap 40 ha, der er ejet 86 ha. der kræves et udspretningsareal til 226,60 DE på 144,33 ha. Arealkrav og harmonikrav er dermed opfyldt.

Øvrige arealer

Ejendommen ejer/forpagter i øvrigt 4,6 ha § 3 strandeng som ikke må anvendes til udbringning. I ansøgningen er der regnet med at 2,5 DE årligt afgræsser dette areal.

Kvælstofudvaskning

Alle udspretningsarealerne er beliggende i nitratklasse område 1, og et mindre areal (0,04 ha) er beliggende i nitratfølsomt grundvandsområde.

Husdyrtrykket på ejendommen er beregnet til maksimalt at måtte være 1,3951 DE/ha og der må ikke være en stigning i den beregnede nitrat udvaskning i de nitratfølsomme grundvandsområder.

Der er ansøgt om et dyretryk på 1,39 DE/ha, som bevirker at kravene til kvælstofudvaskning samt nitratudvaskning, er overholdt.

Fosfor

De ejede og forpagtede udbringningsarealer ligger i et område uden nogen beskyttelsesgrad mht. fosfor.

Kravet om P overskud er overholdt.

BAT

I denne godkendelse er der redegjort for hvilke teknikker og metoder, der er taget i anvendelse for at begrænse miljøpåvirkningen mest muligt.

Natur, habitat, overfladevand, grundvand

Husdyrbruget er beliggende i stor afstand fra natur og habitatområder. Alle arealerne afvander til Langerak. Der er et mindre areal i nitratfølsomt drikkevandsområde, der sker dog ingen stigning i nitratudvaskningen til grundvand i ansøgt produktion.

Ammoniak

Den indsendte ansøgning overholder de gældende regler for ammoniakfordampningen fra stald og lager

Udvidelsen medfører en forøgelse af ammoniakfordampningen på 452,83 kg N/år, så bedriftens samlede emission bliver 1.874,35 kg N/år.

Kravet om 20 % reduktion af ammoniakfordampningen fra udvidelsen er overholdt.

Der er 3,9 km til nærmeste naturtyper, der er omfattet af husdyrlovens § 7. Der på dette område vil der ikke komme ekstra ammoniaknedfald som følge af udvidelsen.

Der er i øvrigt ikke naturbeskyttede områder i nærheden af ejendommen, som vurderes at blive påvirket væsentligt af udvidelsen.

Management

Bedriften bliver drevet efter de principper der er opstillet i begrebet "godt landmandskab". Begrebet "godt landmandskab" indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboerne til bedriften, forbrugere samt til husdyrvelfærd, naturen, landskabet og miljøet. Ved anvendelse af denne helhedsorienterede managementform forventes kravene fra det omgivende samfund at blive efterlevet, sideløbende med de økonomiske krav.

Samlet vurdering

Det er vurderet at der truffet de nødvendige foranstaltninger til at forbygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Derfor er forudsætningerne til stede for at kunne meddele godkendelsen.

3 - Generelle forhold

Vilkår til generelle forhold

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Vester Vase 24, herunder alle arealer der er vist på bilag 1.
2. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet med de ændringer der fremgår af godkendelsens vilkår.
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på husdyrbruget. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften
4. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Den maksimale produktion skal være opnået indenfor 3 år efter, at godkendelsen er meddelt.
5. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:
  - a. Når besætningen er nået op på det tilladte antal dyreenheder
  - b. Besætningens/produktionens størrelse den 21- 04 2012.
  - c. Besætningens/produktionens størrelse den 21 – 04 2013.
6. Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er april 2018. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Husdyrlovens § 40, stk. 2.
7. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
8. Enhver ændring i driften, indretningen eller bygningsmassen samt udbringningsarealer skal anmeldes til og være godkendt af Aalborg Kommune inden gennemførelsen.

Beskrivelse af husdyrbruget

Godkendelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter på bedriften Vester Vase 24, 9280 Storvorde. Til bedriften er knyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 32337, og husdyrbruget er registreret under CVR nr. 15235934 og CVRp nr. 1000885985.

Ansøger ønsker at udvide kvægproduktionen fra 45 malkekøer til 72 malkekøer, hundyr-opdræt udvides fra 39 årskvier 6 mdr. til kælvning til 59 årskvier 6 mdr. til kælvning, årskvier småkalve 0-6 mdr. øges fra 11 stk til 17 stk., antallet af tyrekalve tung race øges fra 12 stk til 18 stk og der etableres en produktion af ungtyre tung race 6 mdr. til slagtning

440 kg på 19 stk. Svineproduktionen øges fra 1.900 slagtesvin 30-109 kg til 3000 slagtesvin 30-110 kg.

I forbindelse med udvidelsen genopføres stald 4 som er stormskadet, en del af nordlige ende af foderladen bygning 5a indrettes til ungtyre fra 6 mdr. til slagting 440 kg.

Der etableres endvidere en ensilage plads på 480 m². Samt fast overdækning af den største gyllebeholder.

En oversigt over de enkelte bygningsafsnit fremgår af bilag 2.

Meddelelsespligt – Anlæg, arealer, ejerforhold

Det er Aalborg Kommune, der vurderer, om fremtidige ændringer på bedriften skal udløse krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

Udskiftning af arealer skal anmeldes til kommunen.

Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare.⁵

---

⁵ jf. § 15 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

4 - Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Vilkår til placering i landskabet mv

9. Genopførelsen af stormskadet stald, etablering af ensilagesiloer skal placeres som markeret på bilag 2 og opføres i overensstemmelse med den beskrivelse, der fremgår af denne godkendelse.

Beskrivelse af placering i landskabet

Der er tale om en eksisterende kvæg- og svinebedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Terrænet omkring ejendommen er fladt. Området er præget af dyrkede marker med spredte småbiotoper.

I forbindelse med udvidelsen skal en stormskadet stald genopføres på den eksisterende sokkel som har et grundplan på 253 m², samt etablering af 2 ensilagesiloer på samlet 480 m², der etableres også overdækning af den ene af gyllebeholderne.

Den stormskade stald genopføres i lecamure som pudses og kalkes hvid, taget bliver gråt ståltag.

Planmæssige forhold og afstandskrav til anlægget

Lovpligtig min.afstand ⁶ fra husdyrbruget	Minimumsafstand	Aktuel afstand
Eksisterende/fremtidig byzone eller sommerhusområde	50 m*	1.400 m
Område i lokalplan udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	50 m*	1.575 m
Beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren	50 m* (som nabo-beboelse)	2.400 m
Nabobeboelse	50 m	116 m

* OBS: indenfor 300 m skal der tages specielle hensyn, jf. § 20 i Husdyrloven

⁶ Jf. Husdyrlovens § 6

Lovpligtig minimumsafstand ⁷ fra nyetablerede stalde og anlæg	Minimumsafstand	Aktuel afstand
Eksisterende/fremtidigt byzone- /sommerhusområde	50 m*	1.400 m
Område i lokalplan udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	50 m*	1.575 m
Beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren	50 m* (som nabobeboelse)	2.400 m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25 m	➤ 25 m
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	Ca. 3.000 m
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m	65 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	48 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	➤ 25 m
Beboelse på samme ejendom	15 m	27 m
Naboskel	30 m	22 m
Nabobeboelse	50 m	147 m

Den nærmeste nabobeboelse er beliggende 116 m fra de eksisterende stalde som er anmeldt til dyrehold. Ole Dyrmann Nielsen ønsker at inddrage den nordlige del af foderladen (bygning nr. 5a) til opfedning af tyre på dybstrøelse. Afstanden til nabobeboelse bliver derfor på 147 m. fra hvor der går dyr i stald 5a. Den nærmeste samlede bebyggelse er Kærsholm i en afstand af 2.400 m. Sommerhusområde Skellet er beliggende i en afstand af 1.400 m, mens der 1.575 m til erhvervsområde Storvorde.

Fredninger, fortidsminder, bygge- og beskyttelseslinjer mm

Der er ikke registreret fredninger og fortidsminder inden for bedriften. I forbindelse med etablering af dyrehold i den nordlige del af foderladen er det ikke muligt at overholde afstand på 30 m til naboskel.

Aalborg Kommune vurderer, at ejendommen efter udvidelsen ikke vil syne væsentlig anderledes i landskabet end den nuværende, og de generelle afstandskrav i §§ 6 og 8 i Husdyrloven er overholdt samt evt. at særlige hensyn jf. § 20 i Husdyrloven er taget – bortset fra afstandskrav til skel som er beliggende i afstand af 22 m. Det er der dog kommunens vurdering, at der kan meddeles dispensation på grund af det tilgrænsende skel er et markskel samt at kostalden er placeret mellem skel og foderladen, hvorfor det af driftsøkonomiske årsager bør gives dispensation.

⁷ Jf. Husdyrlovens §§ 6 og 8

5 - Husdyrhold, staldanlæg og drift

Husdyrhold

	DE kvæg	DE fjerkræ og andre dyr	DE svin	Total DE
Nudrift	84,26	0	55,45	139,71
Ansøgt	137,55	0	89,05	226,60

Vilkår til slagtesvineproduktionen

10. Svinebruget tillades drevet med en produktion på maksimalt 89,05 DE, svarende til 3.000 stk. slagtesvin (30-110 kg) årligt.
11. Den godkendte produktion skal foretages jævnt fordelt over året.
12. Den gennemsnitlige afgangsvægt må ikke overstige 110 kg.

Beskrivelse af slagtesvineproduktionen

Omregningsfaktor for dyreenheder jf Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Dyreart	Antal	Antal stipladser	Ind- og afgangsvægt	DE	Staldsystem
Slagtesvin	3.000	720	30 – 110 kg	89,05	25 -49 % fast gulv

Tablet over dyreholdets sammensætning og størrelse.

I øjeblikket produceres der 1.900 stk. slagtesvin i stalden fra 30 kg til 109 kg med 720 stipladser. Ved at øge rotationshastigheden fra 2,64 gris pr. stiplads til 4,17 gris pr. stiplads, kan der produceres 3.000 stk slagtesvin fra 30 kg til 110 kg i stalden. Selve produktion foregår ved at der sættes 720 30 kg's grise ind på en gang som så også leveres til slagteriet over en kort periode. Produktionsformen kaldes alt ind og ud.

Vurdering af slagtesvineproduktionen

Aalborg Kommune vurderer at slagtesvineproduktionen kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og miljøet når ovenstående vilkår overholdes. Kravet om en max gennemsnitlig afgangsvægt på max 110 kg er begrundet i overholdelse af kravene til lugt.

Anlægget

Vilkår til staldinventar- og drift

13. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at spild undgås.
14. Når den eksisterende slagtesvinestald senest i 2020 skal renoveres, skal den leve op til gældende krav for BAT.

Beskrivelse af staldinventar- og drift

Slagtesvinestalden (bygning nr. 11) er opført i 1998 i etagehøje betonelementer mens tagdækningen er metalplader. Bygningen er samlet på 726 m².

Selve gulvsystemet er etableret som delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv. Denne type gulv har en ammoniakfordampning på 12 %, i modsætning til et fuldspaltegulv som har en ammoniakfordampning på 16 %.

Der udpumpes gylle fra stalden 1. gang om måneden. Vandkopperne er placeret over spalterne, der anvendes drikkekopper som minimerer drikkevandsspildet.

BAT

Den eksisterende slagtesvinestald opfylder kravet til BAT, der foreligger endvidere et BAT-blad⁸ på denne staldtype hvor den forventede ammoniakreduktion i forhold til referancestalden (drænet gulv med gyllekumme under hele gulvfladen) er på 15 %.

Fravalg af BAT

50-75 % fast gulv er fravalgt, idet udvidelsen sker i den eksisterende slagtesvinestald, der er etableret med 25-49 % fast gulv. Det vil ikke være proportionalt at bryde det eksisterende gulv op i en stald som kun er 12 år gammel.

Slagtesvin - Biologisk luftvasker

Biologisk luftvasker kan reducere emissioner af ammoniak og lugt fra stalde. Der er ikke problemer med lugt på Ole Dyrman Nielsens ejendom og reduktionen af ammoniak i forhold til omkostningen for investering i luftvasker er ikke proportional for en så lille besætning af slagtesvin som findes på ejendommen.

Vurdering af staldinventar- og drift

Tørre gulve i stalde medvirker til at mindske ammoniakfordampningen. Det vurderes at husdyrbruget i svinestalden lever op til husdyrlovens krav om anvendelse af bedst tilgængelige teknik i slagtesvinestalden.

Ventilation.

Vilkår til ventilation.

15. Ventilatorer skal renholdes efter behov – mindst én gang om året.

⁸ Delvist spaltegulv ved 1/3 spaltegulvsareal, Gr.nr. 106.04-52

16. Ved driftsstop skal skaden udbedres og systemet skal hurtigst muligt være i drift. Evt. tilkaldes service.

Beskrivelse af ventilation.

Ventilationssystemet i slagtesvinestalden består af 6 stk. ventilatorer som er placeret i kippen. Ventilationen er undertryksventilation som er styret af temperaturreguleret styringssystem.

Der er installeret nødopluk i forbindelse med strømsvigt og der er også nødstrømsgenerator i tilfælde af længere varende strømsvigt.

BAT

BAT for svinestalde er at reducere energiforbruget ved at gøre alt det følgende⁹:

- for mekanisk ventilerede stalde: optimering af udformningen af ventilationssystemet i hver stald for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren.
- for mekanisk ventilerede stalde: undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans

Efter hvert hold slagtesvin vaskes ventilatoren så vidt muligt i stalden sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

I slagtesvinestalden er der undertryksventilation, som er mere strømbesparende end fx ligetryksventilation.

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.

Vurdering af ventilation.

Beregninger af lugt er foretaget på baggrund af at der er et ventilationsanlæg som er dimensioneret til et husdyrbrug af denne størrelse samt at ventilationsanlægget er renholdt så anlægget arbejder optimalt.

Aalborg Kommune vurderer derfor at ovenstående vilkår sikre at husdyrbruget ikke giver anledning til væsentlige lugtgener, samt at ansøger lever op til BAT når det gælder ventilation i slagtesvinestalden.

Rengøring af staldanlæg

Vilkår til rengøring af staldanlæg

17. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

Beskrivelse af rengøring af staldanlæg

---

⁹ Uddrag BREF side xvi

Svinestalden rengøres efter hver hold grise. Inden selve vask i blødsættes stalden, så der ikke skal anvendes så meget vand til rengøringen med højtryksrensere.

Vurdering af rengøring af staldanlæg

Aalborg kommune vurderer at ansøgers beskrivelse af rengøring af staldanlægget er med til at sikre en god staldhygiejne, som der er stillet vilkår om, da en rengjort og tør stald medfører mindre lugtgener samt lavere ammoniakfordampning.

Vilkår til kvægproduktionen

18. Kvægbruget tillades drevet med et dyrehold på 72 årskøer (tung race), 59 stk. årsopdræt (tung race), kvier 6 – 28 mdr., 17 stk. årsopdræt (tung race) kvier 0 – 6 mdr., 18 stk. tyrekalve (tung race) 40 -220 kg., mdr samt 19 stk. ungtyre (tung race) fra 220 kg – 440 kg. i alt svarende til 137,55 DE.
19. Minimum 2,5 DE i st. race årskvier 6-28 mdr. skal årligt afgræsse udenfor udbringningsarealet.
20. Den godkendte produktion skal foretages jævnt fordelt over året

Beskrivelse af kvægproduktion

Omregningsfaktor for dyreenheder jf Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Dyreart	Antal	Staldrnr	Vægt/alders	Staldsystem
Malkekøer	36	2	Tung race	Bindestald m riste
Malkekøer	36	2	Tung race	Bindestald m grebning
Årskvier .	59	5	6 – 28 mdr.	Bindestald m grebning
Årskvier	17	4	0 – 6 mdr.	Dybstrøelse
Tyrekalve	18	4	40 – 220 kg.	Dybstrøelse
Ungtyre	19	5a	220 kg til 440 kg	Dybstrøelse

Tabel over dyreholdet sammensætning og antal i ansøgt.

I nudriften består besætningen af 45 malkekøer tung race, 39 stk. årsopdræt 6- 28 mdr., tung race, 11 stk. årsopdræt 0-6mdr. tung race, samt 12 stk. tyrekalve 0-6 mdr. Den ansøgte produktion fremgår af ovenstående tabel.

Malkekøerne kommer på græs om sommeren nogle timer hver dag. Kvierne fra 6 – 28 mdr. er på græs i 4 måneder om sommeren. Hovedparten af kvierne på græs går på udbringningsarealerne, der er dog en mindre del ca. 2,5 DE der afgræsser 4,6 ha. strandenge der hører til husdyrbruget. Der er ikke græsningsaftaler med andre bedrifter.

Vurdering af kvægproduktion

Aalborg kommune vurderer at kvægproduktionen kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne når ovenstående vilkår overholdes. Det vurderes endvidere at husdyrbruget

kan overholde antallet af DE/ha på udbringningsarealet når der afgræsses med 2,5 DE uden for udbringningsarealet.

Anlægget

Vilkår til staldinventar- og drift

21. For dyrehold der går i strøelse, skal der være fast bund med afløb til gyllesystemet.
22. I dybstrøelsesstalde skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
23. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at spild undgås.
24. Der skal etableres et staldsystem med dybstrøelse i staldene 4 og 5.
25. I kostalden skal der være staldsystemer som angivet i ansøgningen.
26. Når den eksisterende bindestald senest i 2020 skal renoveres, skal den leve op til gældende krav for BAT.

Beskrivelse af staldinventar- og drift

Staldsystemet i de enkelte produktioner og staldafsnit fremgår af tabellerne i afsnit om husdyrhold herover.

Kostalden er en traditionel bindestald med grebning og udmugningsanlæg i den ene side, mens der er riste med gylle i den anden halvdel af kostalden. En mindre del af den side hvor der er riste er ikke udnyttet, denne del ønske inddraget til bindestald med riste. Malkning af kørerne foregår i bindestalden.

Årsopdrættet fra 6 – 28 mdr. er også opstaldet i bindestald med grebning og udmugningsanlæg.

Hvor der er etableret grebning sker der udmugning morgen og aften. Udpumpning af gylle fra kanaler under riste sker 2. gange om ugen.

I den tidligere ungdyrstald som ønskes genopført skal de mindste kalve fra 0 – 6 måneder opstaldes. Der etableres bokse med dybstrøelse. Vandkopper placeres tæt ved fodergang så det er muligt at finde og reparere evt. lækage hurtigt. Udmugning af dybstrøelsen er planlagt til at foregå ca. hver 3. Måned.

En del af foderladen den nordlige del inddrages til stald her skal produktionen af ungtyre ske. Ungtyrene opstaldes i bokse med dybstrøelse. Drikkekopper placeres ved fodergang hvor det er nemt at se om der er utætheder. Udmugning af dybstrøelsen er planlagt til at foregå 2 gange årligt.

BAT**Malkekvæg og kvier - Bindestald**

Bindestald både med grebning og riste har generelt en meget lav ammoniakfordampning. Da der laves en lille udvidelse i den eksisterende bindestald er det naturligt at bibeholde det eksisterende staldsystem frem for at lave væsentlige ændringer af eksisterende gulv- og kanalsystemer. Ligeledes skal det bemærkes, at bindestalden med stor sikkerhed vil være udtjent om 10-15 år, hvorfor der ikke er fornuft i at etablere moderne staldsystem i stalden.

Bindestald med riste har desuden en lavere ammoniakfordampning end en stald med præfabrikeret fast gulv (BAT), og sættes udvidelsen i malkekøer i BAT-stald vil ammoniakfordampningen blive højere (82 kg N/år) end den projekterede udvidelse i eksisterende bindestald.

Småkalve og tyrekalve – Dybstrøelse

Ole Dyrman Nielsen har valgt et dybstrøelsessystem til kalve/ungdyr ud fra et synspunkt om bedre dyrevelfærd. Dybstrøelse kan være BAT, hvis strøelsen anvendes sammen med god praksis. Det er bl.a. at have tilstrækkeligt med strøelse, hyppige skift samt passende udformning af gulvet. Det er i landmandens interesse at sikre sig, at hans dyr har tilstrækkeligt med strøelse, så lejet holdes tørt. Den passende udformning af gulvet sikres med beton, der er uigennemtrængelig for væsker. Derved sker der ikke tab af næringsstoffer til jord og grundvand. Det hyppige skift af strøelse sker ved de små kalve, hvor der af sundhedsmæssige årsager muges ud hver 4. uge. Ved de større kvier og tyre sker der en løbende tilførsel af halm, så lejet i praksis skiftes ved etablering af en ny overflade. Der dannes efterhånden en tør, sammenpresset dybstrøelsesmåtte med iltfrie forhold. Derved opnås netop det, som den hyppige udskiftning skulle sikre; lavere ammoniakfordampning fra stalden og bedre dyrevelfærd.

Det er desuden nævnt i BREF-dokumentets resume¹⁰ (side ix), at "Brugen af strøelse resulterer i fast gødning, der forøger det organiske stof i jorden. I nogle tilfælde er denne type gødning gavnlige for jordkvaliteten; dette er en meget positiv virkning på tværs af medierne."

Fravalg af BAT**Malkekøer og kvier - Drænet fast gulv**

Præfabrikeret, drænet gulv er fravalgt, idet udvidelsen sker i den eksisterende kostald der er etableret som bindestald med grebning og riste. Etablering af et fast drænet gulv vil kræve væsentlige ændringer af eksisterende gulv- og kanalsystem, hvilket vil være en uforholdsmæssig stor omkostning.

Malkekøer og kvier – Forsuring

Forsuring af gyllen vil reducere fordampningen af ammoniak fra stald og lager. Da det valgte staldsystem i forvejen har en lav fordampning samt at gyllebeholderen overdækkes, vil den reducerede mængde ammoniak ikke kunne stå mål med udgiften til etablering af forsuring.

Vurdering af staldinventar- og drift

¹⁰ <http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/26ACA4B3-026B-4761-95D7-963A23BF54BD/0/Intensivfjerkrægsvineproduktionresume.pdf>

Aalborg kommune vurderer med baggrund i proportionalitetsprincippet husdyrbruget lever op til husdyrlovens krav om anvendelse af bedst tilgængelige teknik og at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg.

Ventilation.

Vilkår til ventilation.

27. Ventilatorer skal renholdes efter behov – mindst én gang om året. jf. logbog
28. Ved driftsstop skal skaden udbedres og systemet skal hurtigst muligt være i drift. Evt. tilkaldes service.

Beskrivelse af ventilation.

I kostalden er der etableret naturlig ventilation samt to ventilatorer i kippen. I stald 5 hvor årsopdrættet er opstaldet i bindestald er der etableret en ventilator samt naturlig ventilation. Der etableres naturlig ventilation i den stald som genopføres samt i den del af foderladen der inddrages til stald.

Der hvor der er etableret mekanisk ventilation sker det vedhjælp af undertryk. I tilfælde af strømsvigt tilkobles nødgenerator.

BAT

Ansøger mener han lever op til BAT ved at anvende naturlig ventilation hvor det er muligt. Samt at ventilationsanlægget er fuldautomatisk reguleret så der kun foregår ventilation når behovet er der.

Vurdering af ventilation.

Lugtberegningerne er foretaget på baggrund af et velfungerende ventilationsanlæg derfor er der stillet vilkår om at ventilationen skal renholdes og serviceres.

Aalborg Kommune vurderer at kvægholdet kan drives uden væsentlige lugtgener når ovenstående vilkår følges. Samt at det er BAT at anvende naturlig ventilation for at opnå energibesparelser.

Rengøring af staldanlæg

Vilkår til rengøring af staldanlæg

29. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

Beskrivelse af rengøring af staldanlæg

Der rengøres dagligt i staldene med kvæg. Foderrester fjernes og placeres på møddingspladsen, der strøes nyt halm i båse og bokse så de er tørre. Når kvæget er på græs foretages der ekstra rengøring som fjernelse af spindelvæv.

Vurdering af rengøring af staldanlæg

Ved at stille vilkår om at der skal være en god staldhygiejne, samt at båse og bokser holdes tørre er det med til og sikre mindre lugt og ammoniakfordampning fra anlægget.

Aalborg kommune vurderer derfor at stillede vilkår sikre at der ikke opstår væsentlige gener for miljø og omkringboende.

Energi- og vandforbrug

Beskrivelse af energiforbrug

Det forventes der sker en mindre forøgelse af strømforbruget til lys, blanding af foder, køling af mælk, ventilation og gyllepumpning. Men da ansøger har valgt at få foretaget en energi gennemgang vil strømforbruget ikke stige så meget som hvis de tiltag der er nævnt under BAT-energi blev gennemført. Det forventes endvidere der sker en stigning i dieselolie forbruget da markarealet øges, der vil blive dyrket mere grovfoder samt der bliver en større mængde husdyrgødning som skal udbringes. Dog vil der spares diesel til daglig afhentning af ensilage fra markstakke.

Der anvendes ikke energi til opvarmning af staldene.

Beregnet	Nudrift	Efter udvidelse	Opbevaring
Fyringsolie	5.000 l	5.000 l	Ved mælkerummet
Dieselolie til traktorer mv.	10.000 l	15.000 l	I foderlade, støbt bund
Smøreolie	100 l	100 l	Maskinhus
Elforbrug til lys / opvarmning / maskiner	70.170 kWh	76.170 kWh	

Råvare- og energiforbrug (tons, m³, kg, l)

BAT (energi)

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at undgå modstand i ventilationssystemet ved jævnlig rengøring af dette, optimere udformningen af ventilationssystemet, så der opnås en god temperaturkontrol samt at anvende lavenergibelysning.

Energibesparende foranstaltninger:

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen har ansøger fået lavet et energitjek af husdyrbruget (bilag 5). Energitjekket har vist, at der ikke kan findes besparelser på vakuumpumpe til malkeanlæg, valsning af korn, på det private vandværk, nedkøling af mælk. Der kan derimod være besparelser på strømforbruget når den stormskade stald genopføres hvis der etableres et kontaktur som sammen med et skumringsrelæ styrer tændingstiden og lysstyrken. Endvidere vil der kunne spares på strøm til ventilationen i kostalden når der åbnes ud til stald 4, da det vil mindske driftstiden på den ene af ventilatorerne.

Olie

Der anvendes kun fyringsolie til privat brug.

Beskrivelse af vandforbrug

Stalden forsynes af vand fra Sejlflod Enges vandværk. Vandforbruget er beregnet ud fra normværdierne. I nudriften forbruges der ca. 3.400 m³ årligt til drikkevand og rengøring i produktionsanlægget mens der i den ansøgte produktion forventes at forbruget stiger til ca. 5.500 m³ vand årligt. Normtal for det private vandforbrug er 170 m³.

Tabel 0.2 Beregnet vandforbrug for svin før udvidelsen pr. produceret dyr (m³). Beregningerne er foretaget pba. normtal angivet i DJF-rapport nr. 36.

Nudrift	Antal	Drikkevand, m ³		Drikkevandsspild, m ³		Vaskevand, m ³	
		Norm	Forbrug	Norm	Forbrug	Norm	Forbrug
Slagtesvin	1900	0,459	872	0,075	143	0,025	48
Sub total			872		143		48
Total							1062

Tabel 4.3 Beregnet vandforbrug for svin efter udvidelsen pr. produceret dyr (m³). Beregningerne er foretaget pba. normtal angivet i DJF-rapport nr. 36.

Ansøgt	Antal	Drikkevand, m ³		Drikkevandsspild, m ³		Vaskevand, m ³	
		Norm	Forbrug	Norm	Forbrug	Norm	Forbrug
Slagtesvin	3000	0,459	1377	0,075	225	0,025	75
Sub total			1377		225		75
Total							1677

Tabel 0.4 Beregnet vandforbrug for kvæg mm. Beregningerne er foretaget pba. normtal angivet i Håndbog i kvæghold 2006.

	Nudrift, m ³	Ansøgt, m ³
Drikkevand	2078	3700
Vask malkeanlæg	90	144
Husholdning	170	170
Vand i alt	2339	4014

BAT (vand)

Til aktiviteter, hvor der bruges vand, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre alt det følgende:

- Rengøring af stalde og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus.
- udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild
- registrering af vandforbrug gennem måling af forbrug
- detektering og reparation af lækager

Vandbesparende foranstaltninger:

Inden vask i blødsættes inventaret.

Aalborg Kommune vurderer, at energi- og vandforbrug er ligger inden for normalen for denne type brug. I fremtiden kan være muligheder for yderligere at minimere forbruget af energi ved at vælge energibesparende belysning maskiner.

Spildevand, herunder regnvand

Vilkår for afløbsforhold for spildevand, herunder regnvand

30. Afløb fra stalde og ensilagepladser skal føres gennem tætte og lukkede ledninger til beholdere for flydende husdyrgødning.
31. Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til opsamlingsbeholder eller gyllesystem og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne for spildevand i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene.
32. Al vask af maskiner og redskaber skal foregå på en godkendt vaskeplads.

Beskrivelse af afløbsforhold for spildevand, herunder regnvand

Oversigtskort med angivelse af afløbsforhold for ejendommen jf. bilag 7.

Spildevand fra produktionen udgøres af malkerumsvand og vand fra rengøring af stalde, i alt ca. 270 m³. Mængden af spildevand øges ikke væsentligt efter udvidelsen. Spildevand fra produktionen samt overfladevand fra den ansøgte ensilageplads ledes til fortank og derefter til gyllebeholder. Tagvand fra bygning 5 og 11 ledes til brønd og videre ud i dræn (se bilag 4). Tagvand fra resterende bygninger ledes diffust ud på jorden.

Påfyldning af sprøjte sker i marken der skal sprøjtes. Sprøjtning foretages af personer med sprøjtecertifikat. Midlerne håndteres efter forskrifterne og der bruges relevant beskyttelsesudstyr (f.eks. maske, handsker, dragt).

Sprøjteudstyret rengøres indvendig med integreret rengøringssystem, hvorefter skyllevand udsprøjtes på den netop sprøjtede mark. Vask af sprøjteudstyr sker i marken.

Vurdering af afløbsforhold for spildevand, herunder regnvand

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand, herunder regnvand, i ansøgt drift.

Ligeledes vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis. Samt at de generelle regler i forbindelse med rengøring af sprøjteudstyr er overholdt på baggrund af ansøgers beskrivelse.

Affald

Bedriftens skal føre register over affaldsproduktionen (stamkort). Registeret skal føres efter forskrifterne i Affaldsbekendtgørelsen og indeholde oplysninger om fraktion, art, mængde og sammensætning af det producerede affald.

For oplag af farligt affald og kemikalier samt affald i øvrigt gælder vilkårene der er fremsat i denne godkendelse.

Desuden skal husdyrbruget overholde kommunens affaldsregulativ, der bl.a. er at finde på www.skidt.dk

Tablet: Ejendommens håndtering af affald.

EAK – koder	Mængde	Opbevaring*	Bortskaffelse
16 01 17 Jernholdigt metal 16 01 06 Blyakkumulatorer 16 01 18 Ikke jernholdigt metal	2 ton	Container	Produkthandel
16 01 19 Plast	300 L	Container	Kommunens genbrugsplads
13 02 04 Mineralsk ikke chlorerede motor, gear og smøreløser	100 L		Værksted
16 01 07 Oliefiltre	10 stk.		Værksted
15 01 01 Papir og pap - emballage	500 L	Container	Dagrenovation
Spraydåser	30 stk.	Forrum stald 11	Kommunens genbrugsplads
Landbrugsplastic, sort plastic	400 kg	Container	Afhentning af Marius Pedersen
Rengjorte kemikaliedunke	200 kg	Container	Dagrenovation
Husholdningsaffald	1000 L	Container	Dagrenovation
Brændbart affald	500 kg	Container	Afhentning af Marius Pedersen

Vilkår til bortskaffelse af affald

33. Brugte kanyler og skalpeller skal opbevares i kanylebokse og bortskaffes jf. kommunens obligatoriske ordning for klinisk risikoaffald.

34. Lægemiddelrester, emballage herfra skal bortskaffes som farligt affald. Ved særlige forholdsregler for bortskaffelse af lægemidler, vil det fremgå af indlægssedlen i pakningen.
35. Rester af sprøjtemidler samt emballage skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald, herunder reglerne om farligt affald.
36. Spildolie og farligt affald skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal placeres på en fast, tæt bund med opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.
37. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrefjende dyr.

Beskrivelse af affald

Fast affald

Jernaffald afhentes af produkthandler, brugte spraydåser afleveres på kommunens genbrugsplads.

Landbrugsplast sort opsamles i container som afhentes af Marius Pedersen.

Der er ikke de store mængder affald ved den daglige drift i stalden, da foder kommer i løs vægt. Det daglige affald fra stalden består primært af papir og pap. Hvilket sammen med husholdningsaffaldet afleveres til dagrenovationen.

Olie- og kemikalieaffald

Klinisk risikoaffald i form af medicin glas og rester samt kanyler afleveres til dyrlægen, der tager det med retur efter endt medicinering.

EAK-kode 020109 Landbrugskemikalieaffald:

05.12 Sprøjtemiddelsrester og emballage opbevares i aflåst rum i slagtesvinestalden. Affaldet afleveres på kommunalt affaldsdepot. Den årlige affaldsmængde af emballage vil afhænge af sprøjtemidlernes form og varierer derfor fra år til år. Emballagen skylles tre gange og bortskaffes i dagsrenovation

Døde dyr

EAK-kode 020102 Døde dyr:

Placering af døde dyr sker ved indkørslen til ejendommens driftsbygninger (ved maskinhuset), således at DAKA-lastbilen ikke kommer ind på bedriften, og dermed ikke i unødigt kontakt med foder eller levende dyr. Døde dyr overdækkes med presenning/kadaverkappe og afhentes af destruktionsanstalt med dags varsel.

Døde dyr placeres på et befæstet og afdækket areal i henhold til den nye bekendtgørelse, jf. nedenstående. Dvs. typisk på en udtjent spalte/palle og kadaverkappe. De tilmeldes destruktionsanstalt indenfor et døgn. Dyrene opbevares i skygge og på en placering der er godt gemt af vejen for forbipasserende på offentlig vej.

Aalborg Kommune vurderer, at de miljømæssige krav til affaldshåndtering er opfyldt, når vilkår og affaldsregulativ følges.

Opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

Vilkår til opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

38. Olietromler mv. skal placeres på en fast, tæt bund med en opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.
39. Lagre af kemikalier til rengøring af stalde og malkerum skal opbevares i et rum uden afløb.
40. Sprøjtemidler skal opbevares utilgængeligt for børn og i et rum uden afløb. Giftige midler skal opbevares aflåst.
41. Mærkater på kemikaliedunke skal være synlige og læsbare.
42. Opbevaring af diesel / fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som er opstillet i henhold til typegodkendelsen, og der må ikke være mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
43. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
44. Handelsgødning skal opbevares på fast bund.

Beskrivelse af opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

Råvarer			
(Faktisk/beregnet)	Nudrift	Efter udvidelse	Opbevaring
Kunstgødning			
Olie	500 l	500 l	Maskinhus
Dieselolie	3000 l	3000 l	Maskinhus
Pesticider	500 l	500 l	Kemirum i maskinhus

Der anvendes medicin i stalden. Medicin opbevares aflåst i stalden. Der opbevares ikke større mængder kunstgødning i længere tid på husdyrbruget. Kunstgødningen udbringes kort tid efter modtagelsen på bedriftens arealer.

Dieselolie opbevares i godkendt tank, der placeret i foderlade, fyringsolie opbevares ved mælkerummet. Tankning af diesel sker på plads med beton, hvor der ikke er afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Selvom arealet i markbruget øges vil det ikke påvirke den mængde af kemikalier, olie, handelsgødning der opbevares.

BAT

Ansøger mener at husdyrbruget lever op til BAT når det gælder opbevaring af hjælpemidler da de opbevares efter gældende forskrifter, f.eks. godkendte olietanke.

Vurdering af opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpepestoffer

Aalborg Kommune vurderer at såfremt ansøger overholder ovenstående vilkår sker opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpepestoffer samt bortskaffelse af affald uden væsentlig gene for miljøet.

Uheld og risici

Vilkår for uheld og risici

45. Tapsteder, som benyttes til påfyldning og vask af sprøjter, skal være forsynet med kontraventil og vandur eller lignende installation, der forhindrer overløb ved opfyldning af tanken. Der må ved påfyldning af sprøjter ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.
46. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: **Alarmcentralen, tlf.: 112** og efterfølgende straks at underrette: **Aalborg Kommune, Teknik og Miljøforvaltningen på tlf.: 99 31 20 00.**
47. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på bedriften.

Redegørelse for mulige uheld

Type	Forebyggende foranstaltninger	Akut håndtering af uheld
Gylleudslip	Der er ikke fast pumpe på gyllebeholderen Gyllebeholdere tilses jævnligt og bliver kontrolleret hver 10. år.	Se beredskabsplan
Strømsvigt	Nødgenerator Nødopluk i alle staldafsnit	Se beredskabsplan
Olieudslip	overjordiske tanke på fast grund uden afløb,	Se beredskabsplan
Kemikalieudslip	Påfyldning i marken, ingen afløb i kemikalierum m.m., beskriv:	Se beredskabsplan

Tabel: Typer og håndtering af driftsforstyrrelser på ejendommen.

Sker der uheld der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur om miljø vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet. Der er udarbejdet en beredskabsplan for driftsuheld. Medarbejder, ejer og andre med fast adgang til bedriften bliver vejledt i beredskabsplanen, der er vedlagt som bilag 6.

Der kan ske spild af gylle ved pumpning til/fra gyllebeholder. Endelig kan der ske spild af dieselolie ved påfyldning af dieseltank. Derudover kan der ske spild hvis gyllebeholder eller dieseltank ved lækage.

I tilfælde af en af gyllebeholderne springer læk vil hovedparten af gyllen samles på arealet ved bygningerne og marken bagved ejendommen, der kan dog være risiko for at noget gylle vil kunne løbe i en skelgrøft, der er derfor udarbejdet procedure til at forhindre dette hvilket fremgår af beredskabsplanen.

Minimering af risiko for uheld

Gyllen opbevares i gyllebeholder, der er godkendt i henhold til 10 års beholderkontrol. Der pumpes fra fortank til lagertank, men fra lagertank suges gyllen til gyllevognen.

Dieselolie opbevares i godkendt tank, der placeret på betongulv.

Vurdering af uheld og risici

Aalborg Kommune vurderer at husdyrbruget har taget forholdsregler for at mindske risikoen for uheld, samt ved at udarbejde en beredskabsplan mindskes risikoen for forurening i tilfælde af uheld.

6 – Gødningsproduktion og –håndtering

Gødningstyper og mængde

I den ansøgte produktion produceres 2.709 tons gylle og ajle inkl. drikkevandsspild og vaskevand. Desuden produceres der årligt 177 tons dybstrøelse samt 664 tons fast gødning. I nedenstående tabel gives en oversigt over de forskellige typer husdyrgødning der produceres, modtages og afsættes i den ansøgte produktion.

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE Høstår 2010
Svinegylle	8.314,77	1.704,42	89,05
Kvæggylle	3.890,40	631,59	40,04
Dybstrøelse	1.143,71	166,13	11,46
Fast gødning	2.572,30	852,41	33,20
Ajle	2.360,76	93,17	26,84
Tilført areal ved græsning	2.006,44	364,97	23,51
Afsat husdyrgødning (Svinegylle)	- 6.489,00	- 1.181,00	- 62,00
I alt til rådighed	13.799,38	2.631,60	162,10

Afsætning og/eller modtagelse af husdyrgødning

Vilkår til afsætning og/eller modtagelse af husdyrgødning

48. Der skal fra husdyrbruget afsættes 6.489 kg N samt 1.181,00 kg P svarende til 62 DE i planperioden (1/8 til 31/7)

Beskrivelse af afsætning af husdyrgødning

I forbindelse med udvidelsen er det planlagt at der skal afsættes husdyrgødning til Øster Vase 17, 9280 Storvorde, CVR-nr 1790 1680 svarende til 40,00 DE og der afsættes 22,00 DE til Gadekærvej 29, 9280 Storvorde CVR-nr 4560 8859. Husdyrgødningen som afsættes vil være svinegylle. Aftale arealerne er vurderet i henhold til § 26 i Husdyrloven.

Alle aftalearealerne 54,70 ha. er beliggende i Nitratklasse I og ingen af arealerne afvander til Natura 2000 område overbelastet med fosfor, men derimod til Langerak. Der er heller

ikke arealer beliggende indenfor drikkevandsområde. Eller arealer der overlapper med § 3 natur. Arealerne grænser op til Vester og Øster Vase grøfterne ingen af disse er højt målsatte. Et mindre areal grænser op til Skelbæk som er målsat B3 Karpefiskevand højt målsat. Ingen af udsprængningsarealer skrånede dog ned mod vandløb eller ligger i oplandet til målsatte søer.

Ved at afsætte 62,00 DE fra husdyrbruget kan kravet om DEmax på 1,3951 DE/ha på husdyrbruget overholdes. Hvorved de generelle harmoniregler også overholdes som angiver at der max må udbringes 1,65 DE/ha.

Vurdering af afsætning af husdyrgødning

Aalborg Kommune vurderer at afsætning af husdyrgødning gør at husdyrbruget kan overholde kravet til DEmax/ha.

Samt at det på baggrund af en konkret vurdering ikke vil være nødvendigt at der udarbejdes § 16 godkendelse på aftalearealer.

Men at den generelle regulering gennem Husdyrgødningsbekendtgørelsen er tilstrækkelig til at sikre at der ikke opstår væsentlige gener og påvirkning af miljøet i forbindelse med afsætning af husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning

Vilkår for gyllebeholdere og håndtering af gylle

49. Ændringer i opbevaringskapaciteten, både i opadgående og nedadgående retning, skal godkendes af tilsynsmyndigheden, før ændringen foretages
50. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås.
51. Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, der ikke lever op til § 18 i husdyrgødningsbekendtgørelsen¹¹, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.
52. Der skal etableres teltoverdækning på gyllebeholder nr. 2, senest i forbindelse med ibrugtagning af godkendelsen.
53. Efter endt omrøring og udkørsel skal teltdugen lukkes igen umiddelbart efter. Skader på den faste overdækning skal repareres, således at overdækningen altid er helt tæt.
54. Påfyldning af gylle ved gyllebeholderen skal finde sted på en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Påfyldningspladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet og der udover efter enhver aktivitet.

Såfremt der anvendes gyllevogn med sugetårn er der ikke krav om støbt plads med opsamling til beholder

---

¹¹ Nr. 1695 af 19/12 2006

Beskrivelse af gyllebeholdere og håndtering af gylle

1.1.1.1.1 BEHOLDER	Beholder nr.	Kapacitet (m ³)	Dimension, m (højde over og under jorden)	Byggeår	Kontrolår	Overdækning	Pumpe-system fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder	1	1370	3	1994	2005	Flydelag	Ikke fast
Gyllebeholder	2	3050	4	1998	2005	Flydelag	Ikke fast
Fortank	2 stk.	40					
Kanaler (nu-drift)	Grisestald	200	-	1998	-	-	-
I alt		4660					

Placeringen af gyllebeholderne på ejendommen, kan ses på bilag 2:

Begge beholdere er placeret øst for driftsbygningerne til kvæg og nord for svinestalden

Driftsbygningerne skærmer derfor beholderne. Tilkørslen til beholderne foregår langs nord siden af driftsbygningerne.

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning på 2.709 m². Hertil skal lægges mængden af regnvand 360 m³ fra de nye ensilagesiloer der til ledes gyllebeholderne på.

Det giver et samlet årlig behov for opbevaring på 3.069 m³, ansøgers kapacitetserklæring viser at der er en samlet kapacitet på 4.660 m³.

I forbindelse med udvidelsen ønskes der etablering af teltoverdækning af den store gyllebeholder på 3.050 m³, På gyllebeholderen på 1.370 m³ anvendes der flydelag og føring af logbog.

BAT

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT herunder at planlægge gødning af markerne korrekt. Det er således også BAT at udforme lagringsfaciliteterne for husdyrgødning med tilstrækkelig kapacitet, indtil yderligere behandling eller tilførsel på markerne kan udføres¹².

¹² BREF-resumé, s. v og xvi

Ole Dyrmann Nielsen har tilstrækkelig opbevaringskapacitet og lever derudover op til andre aspekter af BAT mht. opbevaring af flydende husdyrgødning.

- At den flydende husdyrgødning opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger
- At beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- At beholderen tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år
- At der først sker omrøring af gyllebeholderen kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspredning.
- At der bruges dobbelte ventiler til alle ventiludgange fra lageret

Fravalg af BAT

Der er ikke etableret fast overdækning på den mindste af gylletankene. Da den anvendes til kvæggylle. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag og der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning.

Gyllen er konstant overdækket med et tæt og stabilt naturligt flydelag, der også er BAT. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer at der altid er minimal emission af ammoniak. Derfor er fast overdækning fravalgt på denne beholder.

Vurdering af gyllebeholdere og håndtering af gylle

Aalborg Kommune vurderer at husdyrbruget har tilstrækkelig opbevaringskapacitet til gylle samt vand fra ensilage- og møddingsplads.

Endvidere vurderer Aalborg Kommune at det med de stillede vilkår for gyllebeholdere sikres at opbevaring af gylle ikke medfører væsentlige gener for omgivelserne. Samt at ansøger lever op til BAT i forbindelse med gylleopbevaring.

Fast husdyrgødning

Vilkår til opbevaring af fast gødning/dybstrøelse

55. Kompost eller kompostlignede dybstrøelse må højst ligge samme sted i 12 måneder og må ikke placeres samme sted indenfor de følgende 5 år.
56. Ændringer i opbevaringskapaciteten, både i opadgående og nedadgående retning, skal godkendes af tilsynsmyndigheden, før ændringen foretages.

Beskrivelse af fast gødning/dybstrøelse

Møddingspladsen er placeret øst for kostalden, der er daglig tilførsel af husdyrgødning til møddingen da der udmuges dagligt, også i sommerperioden. Afløbet fra møddingspladsen ledes til gyllebeholder.

Den samlede kapacitet på møddingspladsen er på ca. 480 tons. Det svare til ca. 9 måneders opbevaringskapacitet fra den mængde husdyrgødning der kommer fra bindestald med grebning. Der udbringes fast husdyrgødning/dybstrøelse om foråret og om efteråret i forbindelse med etablering af vintersæd. Selve udbringningen sker med husdyrbrugets egen møgspreader.

Der er etableret opsamlingsbeholder ved møddingspladsen hvor i møddingssaft opsamles og derefter pumpes til gyllebeholder.

En stor del af dybstrøelsen køres direkte ud. I sommerperioden eller om vinteren kan det dog være nødvendigt at anbringe dybstrøelsen på møddingspladsen eller i markstak.

BAT

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT, herunder at planlægge gødning af markerne korrekt. Det er således også BAT, at udforme lagringsfaciliteterne for husdyrgødning med tilstrækkelig kapacitet, indtil yderligere behandling eller tilførsel på markerne kan udføres¹³. Ole Dyrmann Nielsen har tilstrækkelig opbevaringskapacitet og lever derudover op til andre aspekter af BAT mht. opbevaring af fast husdyrgødning og dybstrøelse.

- At anvende et betongulv med et opsamlingsystem og en beholder til afstrømningsvæske for gødningsstakke, der altid anbringes samme sted, enten i anlægget eller på marken.
- At placere enhver nyopførelse af gødningslagerarealer hvor der er mindst mulig chance for, at de kan forårsage gener over for receptorer, der er følsomme over for lugt, idet der tages hensyn til afstanden til receptorerne og den fremherskende vindretning.
- At anbringe midlertidige gødningsstakke på marken væk fra følsomme receptorer, såsom naboer og vandløb (inkl. markdræn), som afstrømningsvæske kan løbe ned i.

Vurdering af fast gødning/dybstrøelse

Der er stillet vilkår om at markstakke med dybstrøelse kun må være placeret det samme sted i 12 måneder. Det vilkår er stillet for at undgå punkt forureninger. Aalborg kommune vurderer at de stillede vilkår at der ikke sker en væsentlig påvirkning af miljøet i forbindelse med opbevaring af fast husdyrgødning/dybstrøelse. Aalborg Kommune vurderer endvidere på baggrund af den indsendte kapacitetserklæring at husdyrbruget har tilstrækkeligt kapacitet til gødningsopbevaring.

---

¹³ BREF-resumé, s. v og xvi

Udbringning af husdyrgødning

Vilkår til udbringning af husdyrgødning

57. Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer der er der angivet som udbringningsarealer og fremgår af kortbilag 1.

Beskrivelse af udbringning af husdyrgødning

Den faste husdyrgødning udbringes med møgspreader og nedpløjes indenfor 6 timer. Gyllen udbringes med gyllevogn med slæbeslanger. Der er kun et mindre areal af ejendommens udbringningsarealer der er beliggende i nærheden af byzone. Selve transporten af husdyrgødning til arealerne foregår ikke forbi tættere bebyggelse.

BAT

Ole Dyrman Nielsen mener, at hans praksis vedr. udbringning af flydende husdyrgødning lever op til BAT på nedenstående punkter. Det er således BAT:

- at minimere emissionerne fra gødning til jord og grundvandet ved at afbalancere mængden af gødningen med afgrødens forventede krav
- at tage hensyn til de pågældende markers karakteristika, når der tilføres gødning på dem; dette gælder i særdeleshed jordbundsforholdene, jordtypen og arealets hældning, klimatiske forhold, nedbør og kunstvanding, jordens anvendelse og dyrkningsmetoder, herunder vekseldrift. Det sker bl.a. ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner samt gennemgang af markerne med en planteavlskonsulent.
- at man afstemmer den producerede husdyrgødning med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt kunstgødning og frigivelse af næringsstoffer fra jorden. Det kan bl.a. ske ved
  - mark- og gødningsplanlægning
- at reducere forurening af vand ved navnlig at gøre alt det følgende:
  - ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker
  - ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet)
  - at sprede gødning så tæt så muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted
  - ikke at tilføre gødning til jorden, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket
- at ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræbes det at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold dvs. kølig, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.
- at nedfælde gylle på sort jord og i græsmarker
- at håndtere spredningen af gødning således, at lugtgener mindskes på steder, hvor det er sandsynligt, at naboer kan berøres, ved navnlig at gøre alt det følgende:
  - at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage
  - at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene

Vurdering af udbringning af husdyrgødning

Aalborg Kommune vurderer, at ved overholdelse af Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler giver udbringningen af husdyrgødning ingen væsentlige gener for omgivelserne – og udbringning på arealerne lever ligeledes op til kravet om anvendelse af BAT.

Anden organisk gødning

Der anvendes og udbringes ikke anden organisk gødning, f.eks. spildevandsslam, kartoffelfrugtsaft, e.l.

Ensilageopbevaring

Vilkår til opbevaring af ensilage

58. Kasseret ensilage fra ensilagepladser eller siloer skal fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener

Beskrivelse af opbevaring af ensilage

Der bliver maksimalt opbevaret 1450 m³ ensilage pr år. Ensilagen opbevares i nudriften i markstakke, men ønskes i den ansøgte produktion at blive opbevaret i to nye køresiloer på ca. 480 m². Fremover vil der således kun blive opbevaret ensilage i køresilo. Den nye plansilo etableres mellem slagtesvinestalden og de eksisterende gyllebeholdere.

Vurdering af opbevaring af ensilage

Aalborg Kommune vurderer på baggrund af ansøgers beskrivelse samt stillet vilkår at ensilage kan opbevares uden væsentlige gener for omgivelserne.

7 – Forurening og andre gener fra husdyrbruget.

Beskrivelse af ammoniakfordampning

I kostalden er der 2 staldsystemer, og efter udvidelsen vil der være 36 køer som opstaldes med bindestald grebning, denne staldtype har en ammoniakfordampning for det faste gødning en fordampning på 5 % samt 5 % fra ajlen, og de andre 36 køer vil være opstaldet i bindestald med riste, hvilket har en ammoniakfordampning på 3%.

Kvierne fra 6 mdr. til kælvning er opstaldet i bindestald med grebning, mens opdrættet fra 0 til 6 mdr. og tyrekalve samt ungtyrene opstaldes på dybstrøelse. Dybstrøelsesstalde har en ammoniakfordampning på 6 %.

Staldsystemet i slagtesvinestalden er delvis spaltegulv 25-49 %. Dette staldsystem har en beregnet ammoniakfordampning på 12 %.

Udvidelse af dyrehold i eksisterende stald er omfattet af det generelle krav om reduktion af ammoniaktab med 20 %. Dette krav er opfyldt med 411 kg N mere pr. år udover det generelle krav. Af beregningerne i IT-ansøgningen fremgår det derfor, at kravet er opfyldt.

Den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget efter udvidelsen er beregnet til 1.874,34 kg. Meremissionen i forbindelse med udvidelsen er beregnet til 452,83 kg N.

Det skal derfor vurderes, om der er risiko for forøget tilførsel af kvælstof til en række beskyttede naturarealer omkring punktkilden.

IT-ansøgningen har beregnet merdepositionen i nærmeste naturpunkt omfattet af husdyrlovens § 7 til 0,0.

Til vurdering af husdyrbrugets kvælstofbelastning er beregnet stigningen i ammoniakdepositionen for en række naturarealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Punkterne fremgår af kort over ammoniakdeposition.

§ 3-områdernes naturtilstand og følsomhed over for ammoniak er gennemgået i afsnittet om ammoniak og natur.

Teknik til reduktion af ammoniakfordampning

Foder

Vilkår til foder

59. Korrektionsfaktor for slagtesvin vedrørende ammoniak må højst være 0,9907 beregnet efter følgende formel: $((F_{\text{sv}} \text{ pr. produceret svin} \times \text{g råprotein pr. F}_{\text{sv}}/6250) - ((\text{slagtevægt} \times 1,31 - \text{indgangsvægt}) \times 0,028 \text{ kg N pr kg. tilvækst}))/3,19$
60. Kravet til dokumentation af foderkorrektioner skal være i form af foderplan, effektivitetskontrol, slagteriefregninger, indlægssedler/foderanalyse og foderkorrektionerne skal fremgå af gødningsregnskabet.

Beskrivelse af fodervalg

Slagtesvin:

Slagtesvinene fodres med hjemmeavlet korn samt indkøbt tilskudsfoderblanding hvor der er tilsat fytase. Der anvendes tørfoder i stalden.

I ansøgt drift er der korrigeret på proteinindholdet i foderet, andelen af råprotein er reduceret med 10 g råprotein pr. FEsv i forhold til normtallet som er 157 g pr FEsv. Den korrektion medfører et fald i ammoniakemissionen på 288 kg N/år.

Korrektionsfaktoren i vilkåret er beregnet ud fra normtal i planperioden 05/06, og ved anvendelse af de oplysninger som er angivet i ansøgningen omkring vægt og g råprotein pr. FEsv.

Kvæg:

Der anvendes hjemmeavlet grovfoder bestående af majs- og græsensilage, herudover indkøbes der proteinfoder.

Der anvendes ikke fodertilpasning i forbindelse med fodringen af kvægbesætningen. Dog optimeres fodringen til kvæget ved hjælp af analyser af grovfoderet og malkekøernes ydelse.

BAT

Kvæg

Det er forureningsforebyggende at gennemføre effektiv fodring til reduktion af udskillelsen af kvælstof og fosfor, ved at sikre, at foderets indhold af næringsstoffer modsvarer dyrenes behov, og at næringsstofferne er letoptagelige.

Svin

BREF-dokumentets resumé fremhæver flg.:

Med hensyn til fosfor, er det basis for BAT at fodre dyr (fjerkræ eller svin) med successiv foder (fasefodring) med lavere samlet fosforindhold. I dette foder skal der bruges højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase med henblik på at garantere et tilstrækkeligt indhold af fordøjeligt fosfor.

Der er korrigeret for indhold af råprotein i foderet, der således er reduceret til 147 g råprotein/FE. Dette giver en reduktion i ammoniakfordampning på 288 kg N/år. En reduktion på 10 g råprotein/FE kan foretages for 3-5 kr. pr svin, hvilket vurderes at være proportionalt (jf. Tabel 5 i BAT blad vedr. "Råprotein i slagtesvinefoder").

Yderligere reduktion i indholdet af råprotein vurderes ikke at være proportionalt idet omkostningen pr. kg reduceret N ved i tørfodring, 25-50 % fast gulv og fasefodring overstiger 100 kr. når der reduceres under 147 g råprotein/FE (jf. Tabel 6 BAT blad vedr. "Råprotein i slagtesvinefoder").

Der vil blive foretaget egenkontrol i form af logbog med ind- og udgangsvægt, foderforbrug og proteinindhold i foderblandingen.

Fravalg af BAT

Fosfor: Indholdet af fosfor i husdyrgødningen fra den samlede besætning (kvæg og svin) overstiger ikke 26 kg P/ha når dette tilføres det samlede godkendte areal. BAT-niveauet for fosfor er således overholdt hvorfor der ikke er korrigeret for fosfor i fodringen hos slagtesvinene.

Tilsætning af benzoesyre er fravalgt idet det vurderes til ikke at være proportionalt (jf. "Pilotprojekt om BAT-satndardvilkår, Resume slagtesvin §11").

Vurdering af fodervalg

Begrundelse for stillede vilkår skal beskrives her.

Slagtesvinefoderet er korrigeret for indhold af råprotein hvorfor der er stillet vilkår om at der skal anvendes foder korrektion.

For kvæget anvendes der ikke fodertilpasninger. Fodersammensætningen optimeres dog på baggrund af besætningens ydelse niveau.

Det vurderes at næringsstofindholdet i foderet er optimeret i forhold til produktionen på husdyrbruget og dermed også BAT.

Samlet vurdering af teknik til reduktion af ammoniakfordampning

Aalborg Kommune vurderer, at derfor at den anvendte tiltag til reduktion af ammoniakfordampningen i projektet er tilstrækkelig.

Lugt.

Vilkår til lugt fra dyreholdet

61. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
62. Der skal til stadighed være en høj staldhygiejne, for at begrænse lugtgener.
63. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften af ejendommen giver anledning til væsentligt flere lugtgener for de omkringboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for at nedbringe lugtgenerne, herunder evt. at foretage lugtmålinger. Inden dokumentationsprogrammet iværksættes skal det godkendes af tilsynsmyndigheden, og undersøgelsens omfang vil efter konkret vurdering blive fastsat af tilsynsmyndigheden. Alle udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.
64. Viser ovennævnte dokumentation, at der er væsentlige lugtgener, skal de afhjælpende foranstaltninger udføres efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.
65. Kravet om dokumentation af lugtforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viste, at lugtemissionen ikke kan overholdes.

Beskrivelse af lugt fra dyrehold

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldluftventilation. Der foreligger kun systematiske og anvendelige målinger/oplysninger om lugt fra staldanlæg. Vurderingen af lugt i forhold til omkringboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt ved udbringning indgår ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen (tæt overdækning af mødding uden daglig tilførsel samt flydelag eller tæt overdækning af gyllebeholdere – beskrevet i afsnit 2). Der kan derfor forekomme mere lugt i forbindelse med udpumpning af gylle, omrøring af gylletanke og udkørsel af husdyrgødning.

Oversigtskort med angivelse af afstand til de nærmeste naboer findes som bilag 3. Nærmeste byområde er erhvervsareal udlagt øst for Storvorde, hvilket ligger 1,550m NV for husdyrbruget. Nærmeste sommerhusområde er Skellet som er beliggende 1.400 m NØ for husdyrbruget. Nærmeste samlede bebyggelse er Kærsholm 2.171 m mod SØ og nærmeste enkeltbolig ligger 125 m syd for kvægstalden og 115 m syd for svinestalden.

Tabellen viser de beregnede geneafstande. Geneafstanden måles fra midt på staldanlægget til kant af nærmeste bolig, samlet bebyggelse og byzone.

Dyreholdets lugtafgivelse er i husdyrgodkendelse.dk beregnet efter den nye beregningsmodel. I beregningerne indgår afstand til den pågældende lokalitet/område samt hvor meget det lugter fra de enkelte staldsystemer (f.eks. lugter slagtesvin på delvist fast gulv 300 OUE/s/1000 kg og kvæg 170 OUE/s/1000 kg (OUE=Odour Unit)).

I blandede besætninger og/eller ved spredte staldanlæg beregnes en samlet geneafstand som et vægtet gennemsnit af lugt og afstand.

Lokalitet/område	Beregningsmetode	Geneafstand, ukorrigeret	Korrigeret geneafstand	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Enkelt bolig/erhverv	FMK	121,78 m	109,00 m	86,64	141,57	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.
Samlet bebyggelse	Ny	261,77 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Byzone, sommerhusområde	Ny	385,09 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Resultat af lugtberegning i husdyrgodkendelse.dk:

Beregningerne angiver den geneafstand, som er udtryk for den højeste beskyttelse af naboerne. Det fremgår, at der ikke er problemer i forhold til lugtgeneafstande. Der har ikke tidligere været klager over lugt fra husdyrbruget.

Vurdering af lugt fra dyrehold

Lugtberegninger viser, at husdyrbruget efter udvidelsen ikke vil være til gene for omkringboende, da der ikke er samlet bebyggelse og byzone indenfor 1,2 gange geneafstanden. Samt at for enkelt bolig er den korrigerede geneafstand kortere end vægten gennemsnitsafstand.

Beregningerne forudsætter, at der er god staldhygiejne samt at ventilationsanlægget svarer til hvad der normalt forekommer på husdyrbrug af denne type. Derfor er der stillet vilkår under ventilation om at dette skal rengøres og serviceres mindst 1. gang årligt.

Det vurderes, at de stillede vilkår sikrer, at staldhygiejne og staldventilation ikke giver anledning til at lugten fra husdyrbruget er anderledes/værre end hvad der normalt forekommer fra denne type husdyrbrug.

Fluer og skadedyr

Vilkår for flue- og skadedyrsbekæmpelse

66. Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
67. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for ophold af skadedyr (rotter m.v.).

Beskrivelse af flue- og skadedyrsbekæmpelse

Fluegener

Kvæg: I sommerperioden muges der ud ved småkalvene hver 14. dag, for at reducere fluegenerne mest muligt.

I svinestalden bekæmpes fluer med rovfluer.

Rottebekæmpelse

Rotter bekæmpes ved udlægning af rottegift i kasser. Der er indgået aftale med ISS om bekæmpelsen på ejendommen. Aftalen resulterer i faste årlige besøg.

Vurdering af skadedyrsbekæmpelse

Aalborg Kommune vurderer på baggrund af ansøgers beskrivelse af flue- og skadedyrsbekæmpelse samt stillede vilkår at der ikke opstår risiko for flue- og rotte gener for omgivelserne.

Transport

Vilkår for transport

68. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje må der ikke ske spild af husdyrgødning. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.

Beskrivelse af transport

Til- og frakørselsforhold til ejendommen se bilag 1

Art	Antal transportere		Kapacitet		Tidsrum for transport	
	Før	Efter	Før	Efter	Før	Efter
Mælk	183	183	-	-	02.30	02.30
Levering af kraftfoder	12	12			8-16	8-16
Levering af sojaskrå	3	3			8-16	8-16
Egen foderproduktion	-	-			august	august
Levering af brændstof	8	8	3000 L	3000 L	8-16	8-16
Indlevering af dyr	4	4				
Dyr til slagteri	52	52			Døgnet rundt	Døgnet rundt
Udbringning af gylle	150	170	20 m3	20 m3		
Udbringning af dybstrøelse	april + sept.	april + sept.				
Døde dyr	Efter behov	Efter behov				

Tabel over antal transportere før og efter udvidelse.

Al transport af dyr, foder, brændstof, gylle/husdyrgødning til og fra ejendommen sker ad Vester Vase med indkørsel før og efter indkørsel til stuehuset Vester Vase 24. Alle transportere sker primært i dagtimerne – dog kan afhentning af grise forekomme døgnet rundt.

Hovedparten af bedriftens marker er placeret lige omkring ejendommen, og der anvendes så vidt muligt interne veje eller vejstrækninger hvor der er få beboelser, i forbindelse med transport af husdyrgødning til udbringningsarealerne. Transportveje til de enkelte udspretningsarealer er vist i bilag 1.

Vurdering af transport.

Aalborg Kommune vurderer at det ikke er nødvendigt at stille skærpede vilkår til transportere på baggrund af ansøgers beskrivelse af transport veje hvoraf det fremgår at der ikke foregår væsentlige transportere forbi tæt bebyggelse.

Der er dog stillet vilkår om at spild af husdyrgødning på offentlig vej skal fjernes med det samme af hensyn til trafiksikkerheden og evt. forurening.

Vilkår for støj

69. Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige.
70. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.
71. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelsen eller dennes opholdsarealer.

Områdetype	Man-fre kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Man-fre kl. 18-22 Lør kl. 14-22 Søn- og helligdag kl. 7-22	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7
	Gns. værdi over referencetidsrummet	Gns. værdi over referencetidsrummet	Gns. værdi over referencetidsrummet	Maksimal værdi
Boligområde for åbne og lav bolig- bebyggelse	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)	50 dB(A)
Sommerhusområde, rekreative områder, særlige naturområ- der	40 dB(A)	35 dB(A)	35 dB(A)	50 dB(A)
Det åbne land (inkl. landsbyer og land- brugsarealer)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Tabel: Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984.

Beskrivelse af støj

Ejendommens støjkilder er hovedsageligt kornvalse, fuldfodervogn, malkeanlæg, gyllepumpe, kompressor, ventilationsanlæg samt den daglige brug af traktor og transporter til/fra ejendommen.

Driftsperiode for støjkilder

Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksempelvis ensilering og efterårsarbejde i marken) der går ud over dagtimerne.

Ventilationsanlæggets er konstant i drift. Kompressoren anvendes indimellem i tidsrummet 8.00-16.00.

Tiltag mod støjkilder

Ventilationsanlægget optimeres afhængig af hvor meget ventilation, der er behov for. Kompressor er placeret i maskinhus, hvorved støjgener begrænses mest muligt.

Ansøger er ikke bekendt med om ejendommens støj skulle have været påklaget på et tidligere tidspunkt.

Vurdering af støj

Aalborg kommune vurderer at de stillede værdier for støj er tilstrækkelige til at sikrer støjgener i forhold til naboer. Skulle der mod forventning vise sig at opstå støjgener, kan husdyrbruget pålægges at udføre støjmålinger til dokumentation for at husdyrbruget overholder de angivne værdier i tabellen.

Støv

Vilkår for støv

72. Driften må ikke medføre støvgener udenfor husdyrbrugets arealer.
73. Fodersiloer skal indrettes således at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

Beskrivelse af støv

I forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, men da blandingen af foder i sig selv ikke forårsager væsentlige støvgener, da blandeanlægget er placeret inden dørs, vil der derfor ikke ske en forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen.

Støvcykloner/støvposer er påmonteret siloerne. Kraftfoder tippes af som løsvare. Der anvendes strømaskine. Men den benyttes som hovedregel inde i staldene hvorved risikoen for risikoen for støvgener udendørs mindskes.

I høst fyldes den gastætte silo med snegl hvilket giver mindre støv end hvis der blev anvendt kornblæser.

Ved beboelser langs grusveje er der ved transport med gylle og grovfoder megen opmærksomhed rettet mod disse. Der køres efter forholdene.

I forbindelse med markarbejdet må støv påberegnes.

Vurdering af støv

Aalborg Kommune vurderer at husdyrbruget kan drives uden væsentlige støvgener for naboer, på baggrund af ansøgers beskrivelse af tiltag til at mindske støv, samt at afstanden til nærmeste nabo er ca. 100 meter.

Lys

Beskrivelse af lys

I staldene er lyset tændt i arbejdstiden efter behov. Derudover er lyset tændt ved udfodring udenfor arbejdstiden og i en kort periode efter udfodringen. Lyset tændes og slukkes automatisk.

Der er udendørs lys ved udleveringsrummet (slagtesvinestald). Ved udleveringsrummet tændes lyset ved afhentning af grise primært i vinterhalvåret. Facadebelysning er markeret på anlægstegningen (bilag 2).

Vurdering af lys

Aalborg Kommune vurderer at der ikke er behov for at stille vilkår til regulering af inden- og udendørs lys. Da der er beplantning langs vej og over mod nabo og ejendommen er ikke højt placeret i landskabet.

8 – Arealerne

Generelt om udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet.

Kvaliteten af vandmiljøet i søer, fjorde og indre farvande er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer. Forureningen medfører øget vækst af planktonalger og enårige alger som fx søsalat. Ved store tilførsler af næringsstoffer reduceres sigtddybden i vandet, bundvegetation, som fx ålegræs, reduceres, opvækstmuligheder for fisk forringes og risikoen for iltsvind øges til skade for plante- og dyrelivet.

Generelt tilføres markerne flere næringsstoffer, end der fjernes med afgrøderne. Derfor vil en etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug som regel give anledning til et øget tab af næringsstoffer til vandmiljøet. Transporten fra udspretningsarealer kan ske via udvaskning til grundvandet som dernæst føder vandløb og søer eller via overfladeafstrømning direkte til vandløb og søer. I sidste ende ender næringsstofferne i fjorde og kystnære områder, i sjældnere tilfælde i søer.

Udvaskning til grundvandet er den primære tabsvej for kvælstof, mens fosfor som er tungtopløseligt, i højere grad er knyttet til jordpartikler end kvælstof og dermed også i højere grad tabes til vandmiljøet via erosion på vandløbsnære marker.

Vandområderne har forskellig følsomhed overfor kvælstof og fosfor. De fleste søer er følsomme overfor en øget tilførsel af fosfor, mens fjorde og kystnære områder er følsomme overfor begge næringsstoffer på forskellige tider af året. Vandløb regnes generelt ikke for at være følsomme overfor en øget belastning med næringsstoffer. Deres funktion er primær som transportvej for næringsstoffer mellem udspretningsarealer og slutrecipient. Dog kan overfladisk afstrømning af husdyrgødning og andet organisk materiale direkte til vandløbene have en væsentlig negativ indvirkning på vandløbsfaunaen.

Tabet af næringsstoffer til vandmiljøet kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængig af udbringningsmetode, jordbundsforhold, jordens reduktionskapacitet, fosformætningsgraden m.v.

Beskrivelse af udbringningsarealerne

I bilagslisten forefindes oversigtskort over de udbringningsarealer der indgår i ansøgningen, herunder forpagtede/ejede arealer og gødningsaftaler.

Til ejendommen hører 116,79 ha ejet/forpagtede udbringningsarealer samt 54,70 ha udbringningsarealer som er aftalearealer med tredjemand. På de ejede og forpagtede arealer udbringes husdyrgødning svarende til 1,39 DE/ha. På aftalearealerne udbringes husdyrgødning svarende til 1,14 DE.

Hovedparten af arealerne er placeret i stor afstand fra byzone og sommerhusområde, der er dog et mindre areal beliggende tæt på Sejlfjord. Ingen af arealer er beliggende i bufferzoner til § 7 natur.

Grundvand

Beskrivelse af nitratudvaskning til grundvand

På marknr. 36-2 er der ca. 400 m² der ligger indenfor nitratfølsomt indvindingsopland. Beregninger i ansøgningsssystemet viser at der ikke sker en merbelastning i ansøgt (68 mg nitrat/l) i forhold til nudrift.

Vurdering af nitratudvaskning til grundvand

Aalborg Kommune vurderer, at da der er tale om et meget beskedent areal samt at der ikke sker en stigning af udvaskning af nitrat til grundvand, er det vurderet at der ikke skal stilles skærpede vilkår i forhold til nitrat udvaskning til grundvand.

Overfladevand

Vilkår vedr. nitratudvaskning til overfladevand

74. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 1,39 DE/ha pr. planår (1/8-31/7), og således at der på bedriftens arealer ikke udbringes mere end 13.799,38 kg N/ha og 2.631,60 kg P/ha.
75. Der må ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk nitratholdig gødning som f.eks. affald.

Beskrivelse af nitratudvaskning til overfladevand

Alle bedriftens arealer afvander til Limfjorden nærmere bestemt Langerak, den vestlige del af Langerak støder op til Natura 2000 område X mens den østlige del af Langerak støder op til Natura 2000 område Kattegat. Der er derfor lavet en vurdering på habitat.

Arealerne er alle omfattet af nitratklasse I hvilket medfører en reduktion i udbragt antal DE på 15 % i forhold til harmoni tallet for husdyrbruget som er beregnet til 1,64 DE/ha Det betyder at der max må udbringes 1,395 DE/ha fra husdyrbruget.

Ansøger har valgt kun og udbringe 1,39 DE/ha.

Alle udspretningsarealerne afvander til Limfjorden/ Langerak via Vester Vase og Øster Vase grøften.

Vandløbene er, på de af projektet berørte strækninger, målsatte som spildevandsbelastet. Hvilket ikke skyldes landbrug men derimod kan henføres til hus spildevand. Langerak har en basismålsætning, der stiller krav om en tilstand med et alsidigt plante- og dyreliv.

Der er ingen større særskilt målsatte søer inden for projektet.

Målsætningen af vandområderne kan genfindes i de gamle amters regionplanerne, nu ophøjet til landsplandirektiver.

Der er anvendt sædskifte K2 både som reference og standardsædskifte.

Aalborg Kommune vurderer

At vilkår om det reducerede husdyrtryk er tilstrækkeligt til at sikre at udvaskningen af kvælstof til overfladevand i henhold til Husdyrloven er overholdt. Endvidere vurderes det at det angivne husdyrtryk på udbringningsarealerne ikke vil have en negativ effekt på tilstedende Habitat områder til Langerak (se habitat vurdering Langerak).

Beskrivelse af fosfor

Ingen af arealerne er beliggende i fosforfølsomt område i opland til Natura 2000. Eller udpeget lavbund.

Der er i ansøgningen regnet med at der tilføres 22,5 kg P/ha i ansøgt drift og at sædskiftet fjerner 24,7 kg P/ha, hvilket giver et negativt fosforoverskud på 2,2 kg P/ha. Dette negative fosforoverskud skyldes at husdyrbruget anvender reduceret harmoni for at kunne overholde kravene til udvaskning af Kg N til overfladevand.

Ingen af udspretningsarealerne skråner stærkt ned mod vandløb.

Vurdering af fosfor

Aalborg Kommune vurderer at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår til fosfor da beregninger i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk viser at husdyrbruget ved anvendelse af reduceret harmonikrav ikke udbringer over 26 kg P/ha. Samt at ingen af arealerne er beliggende i oplande til fosforfølsomt Natura 2000.

Direkte afstrømning til vandløb, søer og beskyttet natur

Hovedparten af ejendommens jorder ligger ved eller i nærheden af afvandingsgrøfterne Vester og Øster Vase grøft. Begge grøfter blev ved den sidste vurdering målsat som D hvilket betyder at de er spildevandsbelastet.

Ingen af udbringningsarealerne skråner stærkt ned mod vandløbene.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Da ingen af udbringningsarealer skråner stærkt ned mod vandløb vurderes det at risikoen for at udbragt husdyrgødning løber til vandløbene under kraftige regnskyl ikke at udgøre en risiko.

Langerak - Konsekvensvurdering jf. Natura 2000 direktiverne

Langerak er det 30 km lange, 1-2 km brede og ca. 10 m dybe sund mellem Hals og Aalborg. Ved Egholm vest for Aalborg grænser Langerak op til Nibe/Gjøl Bredning (Habitatområde 15 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 1), mens det mod øst grænser op til Aalborg Bugt (Habitatområde nr. 14 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 2).

Generelt er vandskiftet i Limfjorden bestemt af primært tidevand og vind. Netto er der som følge heraf en østgående strøm med en indstrømning fra Nordsøen til Limfjorden i størrelsesordenen 6,4 km³ havvand årligt og en udgående strøm ved Hals mod Kattegat i størrelsesordenen 9,1 km³ årligt. Dette gav i perioden 1990 – 2003 en netto indstrømning af N og P

på henholdsvis 330 og 63 ton årligt fra Nordsøen, mens nettotilførselen for N og P fra Limfjorden til Kattegat ved Hals var henholdsvis 9.971 og 592 ton pr år¹⁴. Udvaskning af næringsstoffer fra landbrugsarealer i oplandet til Langerak forventes på denne baggrund først og fremmest at kunne påvirke Aalborg Bugt.

Oplandet til Langerak er i størrelsesorden 69.700 ha, hvor der kystnært er udpeget større arealer til nitratklasse 1. Dette betyder, at mellem 0 og 50 % af kvælstoffet reduceres. De øvrige arealer er beliggende uden for nitratklasse.

Aalborg Bugt

- Habitatområde nr. 14 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 2

Aalborg bugt en del af Habitatområde 14 og størstedelen er udpeget som naturtype 1110 (Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand) eller 1160 (Større lavvandede bugter og vige)¹⁵. Ifølge Natura 2000 Basisanalysen er der tilsyneladende ikke baggrund for at skelne de to naturtyper ved en statisk registrering i Aalborg Bugt, idet kystens revlesystemer, småøer m.m. er ret dynamiske. Karakterarter for naturtypen 1160 er Ålegræs, Smalbladet og Dværg-bændeltang, Alm. Havgræs, arter af vandaks og bentiske alger, mens karakterarterne for 1110 for øjeblikket er til diskussion i EU. Sandbanker (na-

¹⁴ Se side 17-18 i Ringkjøbing Amt et al. (maj 2005).

¹⁵ Se

http://www.blst.dk/Natura2000plan/Natura2000omraader/Habitat/Marine_habitater/Marin_kort.htm.

turtype 1110) kan dog være ubevoksede eller have havgræssamfund, oftest domineret af Ålegræs¹⁶.

Endvidere er der kystnært udpeget større arealer som naturtype 1140 (Mudder- og sandflader tørlagt ved ebbe). Denne naturtype er afgrænset som lavvandede områder uden landplanter, men dækket af Blågrøn- og Kiselalger med stedvist Ålegræs og Havgræs. Den sidste marine naturtype 1150 (Kystlaguner og strandsøer) i området (ca. 46 ha.) er områder med mere eller mindre brakt vand, der helt eller delvist er adskilt fra havet. Miljøtilstanden i alle kystnære og åbne indre farvande i Danmark vurderes generelt som utilfredsstillende¹⁷.

Næringsstofbelastning

I Natura 2000 basisanalysen for Aalborg bugt vurderes det, at miljøet i Kattegat er påvirkeligt af effekten fra tilførsel af næringsstoffer. Forhøjede niveauer af næringssalte medfører en forøget vækst af trådformede alger og plankton, hvilket nedsætter vandets klarhed, og som derfor kan skygge den øvrige flora (herunder ålegræsset) og fauna, samt forøger risikoen for iltsvind ved bunden.

Den hidtidige målsætning (Nordjyllands Amt) for iltindholdet ved bunden er de fleste år opfyldt¹⁸. Det skal dog understreges, at der har været et voldsomt tilfælde af iltsvind i Aalborg Bugt i 2002. Dette startede den 31. juli og i løbet af august udviklede dette sig til et kraftigt iltsvind med koncentrationer på 0,7-1,3 mg/l¹⁹. Det kraftige iltsvind forekommer i et tyndt lag saltvand tæt ved bunden. I september kunne der i Aalborg Bugt konstateres døde krabber og søanemoner på ca. 10 m dybde²⁰. Det 8-9 uger lange og i perioder kraftige iltsvind i Aalborg Bugt kulminerede i begyndelsen af oktober, hvor hård vestenvind blæste overfladevandet ud i Kattegat, hvorved det iltfattige bundvand blev presset helt ind mod den jyske kyst. Dette medførte omfattende død af fisk og bunddyr²¹.

Arter i Habitatområde nr. 14

Havlampretten er en del af udpegningsgrundlaget og er en snylter i det marine stadie, idet den suger sig fast til fisk og ernærer sig af disse. En god bestand af byttefisk er derfor vigtig og arten kan således teoretisk blive påvirket af en nedgang i fiskebestanden. Tilsvarende fouragerer både Spættet Sæl og Odder på fiskebestanden i Aalborg bugt og er begge en del af udpegningsgrundlaget. Odderen etablerer sig dog først og fremmest i territorier langs vandløbene/søerne. Umiddelbart vurderes næringsstofbelastningen af Aalborg Bugt derfor til ikke at have en væsentlig betydning for Odderens trivsel i området. Hvis en iltsvindssituation, som den i 2002, skulle opstå igen, vil disse arter dog skulle søge føde i

¹⁶ Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

¹⁷ Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

¹⁸ Se Vandrammedirektivets basisanalyse del II. Vurdering af vandforekomsters tilstand og en vurdering af risikoen for at vandforekomsterne ikke kan opfylde målene i regionplanen senest 22. december 2015. Vanddistrikt 80.

¹⁹ Se DMU (August 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport august 2002.

²⁰ Se DMU (September 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport september 2002.

²¹ Se DMU (Oktober 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport oktober 2002.

andre områder, indtil fiskebestanden på ny er etableret i Aalborg Bugt. Tilsvarende vil Stavsilden trække væk fra området.

Fuglebeskyttelsesområde 2

Flere af de arter, som er ynglefugle og en del af udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 2, er tilsvarende afhængig af, at naturtyperne har god tilstand. Er tilstanden ikke god, kan det betyde ændringer/fald i fiskebestanden m.m., der udgør fødegrundlaget for eksempelvis de i området tilstedeværende ternearter (Split-, Hav-, og Dværgterne). Havterneren er i fremgang i området, mens status for Split- og Dværgterneren er henholdsvis usikker og svingende. For Splitterne er nedgang i fiskebestand nævnt som mulig trussel for arten, mens der for de andre to mere er fremhævet forstyrrelser på strande, øer og holme.

Andre fuglearter, der udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 2, er afhængige af Ålegræsset/undervandsplanter direkte som fødekilde herunder Lysbuget Knortegås, Sangsvane og Pibesvane. For den Lysbugede Knortegås er status en stabil bestand i området, mens den er ukendt for de to svanearter. Det vurderes, at Pibesvaner og Sangsvaner kompenserer fuldt ud for evt. manglende føde i de marine områder ved at fouragere på landbrugsafgrøder. Disse to arter er næppe påvirket væsentligt af næringsstofbelastningen af Aalborg Bugt.

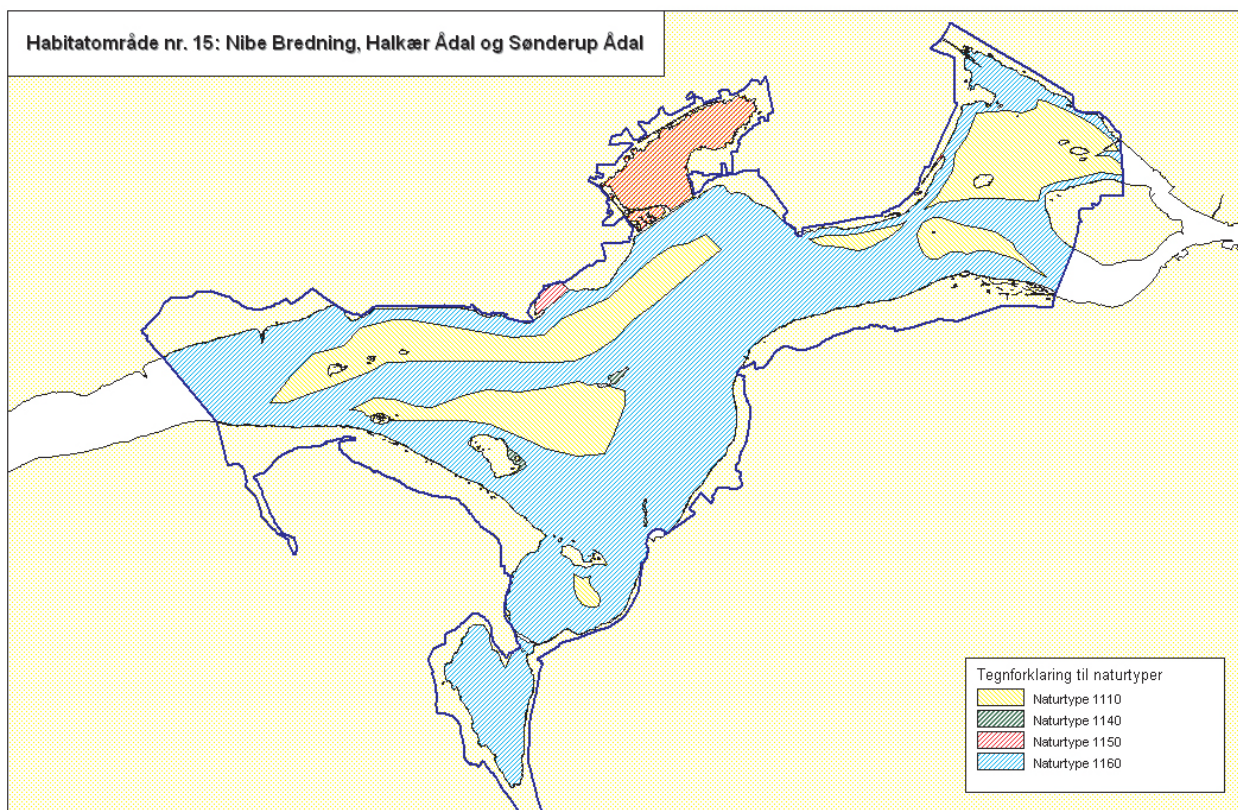
Edderfugl, Fløjlsand og Sortand raster primært lidt væk fra kysten på lavvandede banker, hvor de finder deres foretrukne fødeemne som er Blåmuslinger, Hjertermuslinger og Hvælvet Trugmusling²². Bjerganden (status stabil) ligger om dagen i store flokke på havet langt fra land, mens de om natten opsøger fourageringsområderne, som er de lavvandede kystområder, hvor de dykker efter muslinger og snegle. Natura 2000 basisanalysen viser en tilbagegang for Edderfugl, Sortand og Fløjlsand, men konkludere samtidig, at denne kan skyldes øget deponering af sand og dermed lavere vand. Endelig har der tilsyneladende været tale om en forkert afgrænsning i Kattegat og et nyt fuglebeskyttelsesområde er udlagt i forlængelse af fuglebeskyttelsesområde 2 og 15 ud i Kattegat.

Gravand, Hjejle og Alm. Ryle fouragerer på tørlagte sand og mudderflader. Gravanden spiser primært dyndsnegle, mens Hjejle og Alm. Ryle spiser forskellige smådyr som orme og små krebsdyr. Alle tre arter er jf. Natura 2000 basisanalysen i fremgang i området. Med baggrund i denne levevis og status for arterne i området vurderes det, at disse rastende trækfugle ikke er væsentlig påvirket af næringsstofbelastningen i Aalborg Bugt.

Fjordterne og Klyde er ikke en del af udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 2, men er fundet ynglende i dette. Fjordterneren har enkelte år haft enkelte ynglepar ved Stensnæs (Nordlige del af Aalborg Bugt) og er en art der normalt fouragere tæt på kolonien efter småfisk. Den er som følge heraf mere påvirkelig af en eventuel nedgang i fiskebestanden end de øvrige ternere. Klyden yngler spredt og i svingende, men måske stigende antal (Stensnæs og Gerå), og fouragerer primært på lavt vand og i den øverste del af mudderet efter rejer, børsteorme og krebsdyr. Med baggrund i denne levevis vurderes det, at Klyden ikke er væsentlig påvirket af næringsstofbelastningen i Aalborg Bugt.

²² Se Søgaard et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus, Grell (1998) og Skov- og Naturstyrelsen hjemmeside <http://www.skovognatur.dk/>.

Nibe / Gjøl Bredning (- Halkær Bredning) - Habitatområde nr. 15 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 1

Signe Foverskov, jan 2004

Nibe/Gjøl Bredning er for størstedelens vedkommende udpeget som naturtype 1110 (Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand) eller 1160 (Større lavvandede bugter og vige)²³. Karakterarter for naturtypen 1160 er Ålegræs, Smalbladet og Dværgbændeltang, Alm. Havgræs, arter af vandaks og bentiske alger, mens karakterarterne for 1110 for øjeblikket er til diskussion i EU. Sandbanker (naturtype 1110) kan dog være ubevoksede eller have havgræssamfund, oftest domineret af Ålegræs²⁴.

Endvidere er der kystnært, herunder umiddelbart øst for Kyø/Vår Holm udpeget mindre arealer som naturtype 1140 (Mudder- og sandflader tørlagt ved ebbe). Denne naturtype er afgrænset som lavvandede områder uden landplanter, men dækket af Blågrøn- og Kiselalger med stedvist Ålegræs og Havgræs. Den sidste marine naturtype 1150 (Kystlaguner og strandsøer) er områder med mere eller mindre brakt vand, der helt eller delvist er ad-

²³ Se

http://www.blst.dk/Natura2000plan/Natura2000omraader/Habitat/Marine_habitater/Marin_kort.htm.

²⁴ Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

skilt fra havet. Arealmæssigt udgør Ulvedybet lang hovedparten af denne naturtype, men der er også udpeget strandsøer ved Nørholm Enge, Hornsgård Holm, Kyø/Vår Holm samt Stavn, Barmer og Valsted Enge.

Miljøtilstanden i alle kystnære og åbne indre farvande i Danmark vurderes generelt som utilfredsstillende²⁵. Jf. Basisanalysen²⁶ er Naturtypen 1140 i Nibe/Gjøl Bredning ikke undersøgt, men det vurderes her, at der ikke er forhold som indikerer, at der ikke er en god tilstand. Der eksisterer ikke megen viden omkring naturtype 1150 - ud over undersøgelser fra Ulvedybet. Generelt vurderes eutrofiering dog som den største påvirkning af søer generelt i Habitatområde 15²⁷.

Næringsstofbelastning

I Natura 2000 basisanalysen for Nibe/Gjøl Bredning (- Halkær Bredning)²⁸ vurderes de marine naturtyper 1110 og 1160 til forsat at være truet af eutrofiering. Det vurderes i VRD-basisanalyse II, at der er behov for en yderligere indsats for at nedbringe tilførslen af kvælstof og fosfor fra land.

Umiddelbart vurderet er iltsvind ikke hyppigt forekommende og kraftigt iltsvind endnu sjældnere i Nibe/Gjøl Bredning (- Halkær Bredning). Ifølge togtrapper²⁹ for Limfjorden var der den 17. August 2004 målt iltsvind i den østlige del af Nibe/Gjøl Bredning, men allerede næste dag viste mere detaljerede målinger igen forbedrede iltforhold. I ugen op til fandt dykkere levende men slappe børsteorm på sedimentoverflade, hvilket tilsvarende tyder på mindre iltsvindsproblemer. I 1999 var der iltsvind kortvarigt i den vestlige del af Nibe/Gjøl Bredning og i længere tid i Sebber Lo, heraf ca. 3 uger med kraftigt iltsvind.

I oplandet til Nibe/Gjøl Bredning er der et forholdsvist lavt husdyrtryk på mindre end 1 DE/ha, og arealet af oplandet sammenlignet med det marineareal er moderat stort i forhold til øvrige delområder i Limfjorden. Dette indikerer, at kvælstofbelastningen fra oplandet måske ikke er helt så voldsom i dette område. Ifølge Markager et al. (2006)³⁰ har den lokale kvælstoftilførsel heller ikke en signifikant effekt på koncentrationen af totalkvælstof i Nibe/Gjøl Bredning. Markager et al. konkluderede, at hvis man i stedet anvender kvælstoftilførslen til den vestlige del af Limfjorden fås en bedre og signifikant sammenhæng med totalkvælstof koncentrationen i Nibe/Gjøl Bredning. Den dominerende effekt af tilførslen fra den vestlige del af fjorden til Nibe Bredning kan skyldes, at vandet i fjorden hovedsagelig strømmer fra vest mod øst.

Når det drejer sig om fosfor stammer 28 % af bidraget til Limfjorden fra punktkilder, 31 % fra landbruget, og 41 % er baggrundsbidraget³¹. En lang række forhold har betydning for tabet fra landbrugsjord og det største tab kommer fra "risikoarealer", hvor mængden af

²⁵ Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

²⁶ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007): Natura 2000 Basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

²⁷ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007): Natura 2000 Basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

²⁸ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007): Natura 2000 Basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

²⁹ Se <http://www.limfjord.dk/seneste.htm>.

³⁰ Se side 36 i Markager et al. (2006).

³¹ Se side 14 i Ringkøbing Amt et al. (december 2006).

flytbart fosfor er stort, eller hvor transportvejen fra mark til vandløb/fjord er let. En stor mængde af flytbart fosfor opstår, hvis marken tilføres mere fosfor, end der fjernes med afgrøderne samtidig med, at jorden allerede indeholder meget fosfor, eller hvis jorden har en dårlig evne til at binde fosfor.

Limfjordsamterne vurderede ud fra jordtyper og dræning, at en stor del af de samlede fosfortab i Limfjordsoplandet kommer fra drænede lavbundsarealer, mens en lavere andel kom fra erosionstruede arealer og drænede højbundsarealer³². Tilføres der husdyrgødning op til de gældende harmonikrav, vil der typisk blive tilført mere fosfor, end der fraføres med afgrøderne - altså sker der en nettotilførsel af fosfor. I Vandrammedirektivets basisanalyse del II³³ vurderes det, at der er en risiko for en øget tilførsel af fosfor frem til 2015, da der kun er vedtaget tiltag, som halverer den årlige stigning i jordens indhold af fosfor. Der er således en risiko for at noget af effekten af en eventuel faldende tilførsel af kvælstof vil blive ophævet af en stigende tilførsel af fosfor.

Markager et al. (2006) fandt at fosforkoncentrationen i Halkær og Nibe Bredning er potentielt begrænsende faktor for algevæksten i omkring 20 dage om året. Ifølge ovenstående vil denne kunne øges, efterhånden som tiltag i forhold til kvælstofbelastningen iværksættes.

Landbrugsdrift giver i forhold til naturarealer et forøget fosfortab til vandmiljøet, men der findes ikke på nuværende tidspunkt redskaber, som kan beregne en specifik sammenhæng mellem tilført mængde af fosfor til marken og tab af fosfor til vandmiljøet. Administrationen er derfor i høj grad afhængig af en generel risikovurdering i den konkrete sag.

Bundvegetation

I Nibe/Gjøl Bredning har ålegræsdekningen af flere omgange i de senere år, bl.a. også i 2002, været reduceret i forbindelse med varme stillestående perioder om sommeren, hvor bladmassen på Ålegræsset har løsnet sig, og store mængder er drevet i land. Disse områder med pæne bestande er ikke efterfølgende reetableret med ålegræsbevoksning³⁴. Transektundersøgelser viser, at dybdegrænsen for Ålegræsset i perioden 1989 – 2002 er faldet jævnt til ca. 1,4 m. Det vurderes at sigtdybden er af betydning for udbredelsen af Ålegræsset i de dybere områder. Alt i alt er Ålegræsset i perioden 1998 – 2002 på denne baggrund blevet reduceret med 85 %.

Modsvarende er der kommet store tætheder og en lille stigning i dækningsgraden af løstliggende eutrofieringsbetingede alger på vanddybder ud til 2 m i dette delområde³⁵.

Bundfauna

I Nibe Bredning blev der for så vidt angår bundfaunaen fundet en meget stor individtæthed i 2004 (dobbel så stor som de øvrige undersøgte områder i Limfjorden) og det største registrerede artsantal nogensinde i bundfaunaundersøgelserne. Biomassen var moderat,

³² Se side 25 i Ringkøbing Amt et al. (December 2006).

³³ Se side 25 i Vandrammedirektivets basisanalyse del II.

³⁴ Se Ringkøbing Amt et al. (maj 2003): NOVA 2003 Marin overvågning 1998-2003 – Vandmiljø i Limfjorden 2002.

³⁵ Se Bio/consult (marts 2003): Bundvegetation i Limfjorden 2002.

hvilke skyldes, at der var mange små arter af børsteorm³⁶. Stort artsantal og individtæthed vurderes positivt.

Arter i Habitatområde nr. 15

Havlampretten er en nyindvandret/nyopdaget art, der aktuelt ikke udgør en del af udpegningsgrundlaget, men som vil skulle vurderes i forbindelse med en kommende revision af udpegningsgrundlaget. Arten er en snylter i det marine stadie, idet den suger sig fast til fisk og ernærer sig af disse. En god bestand af byttefisk er derfor vigtig og arten kan således teoretisk blive påvirket af en nedgang i fiskebestanden. I basisanalysen er opstemningsanlæg og vandindvinding ved dambrug og vandmøller nævnt som væsentligste trusler. Laksen er ligesom Havlampretten en ny opdaget art og truslerne er jf. basisanalysen³⁷ tilsvarende denne.

Tilsvarende Havlampretten fouragerer både Spættet Sæl og Odder på fiskebestanden i Nibe/Gjøl Bredning og er begge en del af udpegningsgrundlaget. Odderen etablerer sig dog først og fremmest i territorier langs vandløbene/søerne. Umiddelbart vurderes næringsstofbelastningen af Nibe/Gjøl Bredning derfor til ikke at have en væsentlig betydning for Odderens trivsel i området.

Fuglebeskyttelsesområde 1

De fuglearter, der er relateret til fjorden, og som for øjeblikket udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 1, er:

Ynglefugle: Dværgterne, Havterne, Splitterne, Fjordterne, Brushane, Almindelig Ryle, Klyde og Skestork.

Rastende: Toppet Skallesluger, Lysbuget Knortegås, Kortnæbbet Gås, Grågås, Pibeand, Krikand, Blishøne, Sangsvane, Pibesvane, Knopsvane, Hvinand og Taffeland.

Flere af de arter, der udgør udpegningsgrundlaget i Nibe/Gjøl Bredning, er afhængige af, at naturtypen har god tilstand. Er tilstanden ikke god, kan det betyde ændringer i fiskebestanden m.m., der udgør fødegrundlaget for eksempelvis de i området tilstedeværende ternearter (Hav-, Fjord-, Split-, og Dværgterne). Hav-, Split- og Dværgterne har alle været i tilbagegang i området, mens status for Fjordternen er usikker. For Havternen er fald/ændring i fiskebestanden i basisanalysen nævnt som sandsynlig forklaring på tilbagegangen. Toppet Skallesluger fouragerer tilsvarende på bredningens fiskebestand og er dermed sandsynligvis influeret af fiskebestandens ændringer/tilbagegang.

Andre fuglearter, der udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 1, er afhængige af Ålegræsset/undervandsplanter direkte som fødekilde herunder Lysbuget Knortegås, Pibeand, Blishøne, Sangsvane, Pibesvane, Knopsvane. Af disse er der en konstateret tilbagegang³⁸ for Blishønen. Det vurderes, at Pibesvaner og Sangsvaner kompenserer fuldt ud for manglende føde i Bredningen ved at fouragere på landbrugsafgrøder. Disse

³⁶ Se Ringkøbing Amt et al. (maj 2005): NOVANA 2004 Marin overvågning 2004-2009 – Vandmiljø i Limfjorden 2004 og Hedeselskabet (2004).

³⁷ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007).

³⁸ Se Miljøcenter Aalborg (juni 2007): Natura 2000-basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

to arter er næppe påvirket væsentligt af eutrofieringen af Nibe/Gjøl Bredning. Lysbuget Knortegås er begyndt at gå på landbrugsafgrøder³⁹, men arten vurderes til sammen med Blishøne, Knopsvane og Pibeand at være påvirket af vandplanternes tilbagegang som følge af eutrofieringen af habitatområdet.

Teoretisk set kan de fuglearter, der primært lever af muslinger, snegle og krebsdyr (Taffeland og Hvinand) på tilsvarende vis blive påvirket, hvis vandplanterne og den tilhørende fauna begrænses væsentligt i sin udbredelse eller dør i forbindelse med iltvind. Hvinanden er imidlertid meget bred i sit fødevalg og vurderes derfor ikke til at være væsentligt påvirket af eutrofieringen af Nibe/Gjøl Bredning. Taffelanden er også relativt alsidig i sit fødevalg, men er ifølge basisanalysen i tilbagegang i Nibe/Gjøl/Halkær Bredning.

Ynglefuglene Skestork, Alm. Ryle, Brushane og Klyde samt de rastende Kortnæbbede Gæs og Grågæssene er primært tilknyttet strandengene⁴⁰ (og slikflader for Klydens tilfælde) og vurderes til ikke at være væsentligt påvirket af næringsstofbelastningen af fjorden ved Nibe/Gjøl Bredning.

Krikand og Grågås er endvidere primært tilknyttet Ulvedybet og engene omkring⁴¹, hvorved Landbrugsarealerne i Aalborg Kommune vurderes til at være af mindre betydning i relation til eventuel påvirkning af disse arter.

Konklusion

Ålborg Bugt

I forhold til de lukkede Natura 2000 recipienter som Halkær Bredning, Hjarbæk Fjord, Lovns Bredning osv., må Aalborg bugt karakteriseres som relativt robust med stor vandudskiftning med resten af Kattegat, Skagerrak og Nordsøen, og hvor der tilføres udstrømmende vandmasser fra Østersøen gennem Bælthavet. Dette understøttes af, at iltsvindhændelser er relativt sjældne i området. Påvirkningen fra det enkelte landbrugsprojekt i oplandet til Langerak vurderes i den sammenhæng at være mindre væsentligt.

Generelt bemærkes det endvidere, at husdyrtrykket ikke er stort i oplandet til Aalborg bugt, ligesom det er lavt i oplandet til Langerak (0,78 DE/ha). Tilledningen af kvælstof fra Limfjorden generelt er dog betragtelig.

På denne baggrund vurderer kommunen, at projektets tilledning af kvælstof og fosfor til Aalborg Bugt, hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området, vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet.

Nibe/Gjøl Bredning

De marine naturtyper 1110 og 1160 i Nibe/Gjøl Bredning vurderes til forsat at være truet af eutrofiering, om end i mindre grad end eksempelvis de centrale dele af Limfjorden. Et markant problem er forsat den udeblivende reetablering af udbredelsen af Ålegræs.

³⁹ Carl Bro (December 2006): Stavn – Miljøkonsekvensvurdering af etablering af Marina ved Stavn i forhold til internationale naturbeskyttelsesinteresser.

⁴⁰ Se Miljøcenter Aalborg (juni 2007) Natura 2000 basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

⁴¹ Se Miljøcenter Aalborg (juni 2007) Natura 2000 basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

Især kvælstof vurderes til at være problematisk, men også fosfor er begrænsende faktor for algevæksten i en mindre del af året. Fosfor kan dog potentielt blive et større problem, efterhånden som tiltag vedr. kvælstofbelastningen gennemføres. For fosfors vedkommende er det især et spørgsmål om tilstedeværelsen af risikoarealer i det enkelte landbrugsprojekt.

I forhold til de lukkede Natura 2000 recipienter som Halkær Bredning, Hjarbæk Fjord, Lovns Bredning osv., må Nibe/Gjøl Bredning karakteriseres som relativt mindre belastet. Generelt bemærkes det, at kvælstofkoncentrationen i Bredningen tilsyneladende har større sammenhæng med tilledningen af kvælstof til fjordområderne vest for Nibe Bredning.

ConTerra har lavet en analyse af udviklingen i dyretryk i oplandet til Limfjorden i perioden 2001 til 2007. Analysen viser, at der ikke sker nogen betydelig ændring i den samlede belastning af fjorden. Der sker altså en afvikling af husdyrholdet på en del bedrifter, samtidig med at andre ekspanderer.

På baggrund af ovenstående, og det faktum at næringssalttransporten i Langerak primært er østgående, vurderer kommunen, at projektets tilledning af kvælstof og fosfor til Langerak, hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området, vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet Nibe/Gjøl Bredning.

Natur

Ammoniak og natur

Generelt om ammoniak og natur

Kvælstof, der deponeres fra luften, er det begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer, og i disse økosystemer kan der forventes væsentlige ændringer som følge af ekstra tilførsel af kvælstof.

Udvidelse af husdyrproduktioner kan give anledning til udslip af ammoniak og påvirke naturtyper i det åbne land. Særligt næringsfattige naturområder er følsomme overfor forøget ammoniaknedfald. Ammoniakfordampningen pr. dyreenhed kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængig af dyreart, fodring, staldindretning, udbringningsmetode, renholdelse m.v.

Ved etablering, udvidelse og ændring af husdyrbrug, som har ansøgt inden 1. januar 2009 skal ammoniaktabet fra stald og lager reduceres med 20 % i forhold til det fastsatte referencestaldsystem.

Kravet om reduceret ammoniakemission gælder for udvidelser samt stalde, der renoveres, men kan gennemføres som et krav til reduktion af ammoniaktabet for både det eksisterende og det nye anlæg. I henhold til beskyttelse af naturområder er der udlagt 2 bufferzoner (I og II) om særligt ammoniakfølsomme naturområder (§ 7)

Ammoniakberegninger

Den indsendte ansøgning overholder de gældende regler for ammoniakfordampningen fra stald og lager.

Udvidelsen medfører en forøgelse af ammoniakfordampningen på 452,83 kg N/år, så bedriftens samlede emission bliver 1.874,35 kg N/år.

Kravet om 20 % reduktion af ammoniakfordampningen fra udvidelsen er overholdt.

§ 7-arealer – husdyrloven

Beskyttelse af naturområder mod ammoniakdeposition er rettet mod områder, som er omfattet af lovens § 7 og betegnes som "særlige naturområder". Inden for såkaldte "bufferzoner" til disse naturområder, må merbelastningen af ammoniak ikke overskride fastlagte niveauer. Bufferzone I er inden for 0-300 m, og bufferzone II er inden for 300-1000 m, fra naturområder omfattet af lovens § 7.

I bufferzone I må ammoniakbelastningen fra stald og lager ikke forøges og

I bufferzone II må merbelastningen ikke overskride følgende fastlagte beskyttelsesniveau, afhængigt af antal øvrige brug:

0,3 kg N/ha ved mere end 2 brug (mere end 1 ejendom udover husdyrbruget der ansøger)
 0,5 kg N/ha ved 2 brug (1 ejendom udover husdyrbruget der ansøger)
 0,7 kg N/ha ved 1 brug (husdyrbruget der ansøger)

Vurdering af udbringningsarealer

Ingen af udbringningsarealerne ligger i eller tæt på Natura 2000-område.

Ingen af udbringningsarealerne ligger helt eller delvist indenfor 1000 m af overdrev, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 og omfattet af husdyrlovens § 7, denne natur er særlig ammoniakfølsom.

Ingen af udbringningsarealerne er helt eller delvist registreret som natur beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Vurdering af ikke udbringningsarealer

Der hører et areal på 4,6 ha beliggende ud til Limfjorden og som er registreret som §3 strandeng. Arealet afgræsses med hvad der svare til 2,5 DE årligt.

Aalborg kommune vurderer at afgræsningen ikke medføre forringelse for § 3 strandengen.

§ 3-natur – naturbeskyttelsesloven

Spredt om husdyrbruget Vester Vase findes arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter søer og vandhuller, hvis de er på mindst 100 m², moser, enge, heder, overdrev, strandenge og strand-sumpe, hvis de hver for sig eller i sammenhæng har et areal på mindst 2.500 m². Moser under 2.500 m² er også beskyttede, hvis de ligger ved beskyttede vandløb eller søer. Endvidere er de fleste vandløb beskyttet.

Den beskyttede natur er beskyttet ved et generelt forbud mod tilstandsændringer. Kommunen kan dog i helt særlige tilfælde dispensere fra dette forbud.

Husdyrloven forpligter kommunen til at varetage hensynet til natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, jf. lovens § 23, stk. 2. Såfremt lovens generelle regler ikke sikrer dette hensyn tilstrækkeligt, kan kommunen stille yderlige vilkår.

Der er beregnet merbelastning af ammoniak på det nærmeste naturområder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 (bilag 4). Det udvalgte arealer består af naturtypen mose.

Punkt 2 ligger på en mose. Mosen vurderes til at have en moderat tilstand (tilstandsklasse 3 ud af 5). På baggrund af tilstanden og placeringen vurderes tålegrænsen for denne eng til at ligge omkring 15 kg N/ha/år.

Baggrundsbelastningen for Aalborg Kommune ligger i intervallet 9,4 – 14,1 kg N/ha/år jf. data for deposition af kvælstof fra DMU 2007. Baggrundsbelastningen for området ligger mellem 11,3 til 12,4 kg N/ha/år jf. data for deposition af kvælstof fra DMU 2007.

Beregning af ammoniakdeposition på § 3 beskyttede natur omkring Vester Vase 24.

Punkt nr.	Naturtype	Merbelastning kg N/ha/år	Total belastning fra bedriften kg N/ha/år	Total deposition fra bedrift + baggrund kg N/ha/år
1	Skovbevokset tørvemose, Natura 2000-område	0,0	0,0	12,2
2	Mose	0,0	0,0	12,4

Beregningerne for ammoniakdepositionen på den skovbevoksede højmosse i punkt 1 viser at tålegrænsen er overskredet alene af baggrundsbelastningen. Da anlægget på Vester Vase ikke har en væsentlig påvirkning af naturarealet, vil der ikke blive stillet vilkår på baggrund af beskyttet natur i habitatområder.

Beregningerne viser at tålegrænsen for naturarealet i punkt 2 ikke er overskredet. På baggrund af dette vil der ikke blive stillet ekstra vilkår til udvidelsen på baggrund af depositionen af ammoniak på naturarealer beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Aalborg Kommune vurderer samlet set, at husdyrbrugets forøgede ammoniakemission ikke vil medføre væsentlige virkninger på naturområder omfattet af lovens § 7 og § 23. Det er samtidig kommunens vurdering, at der ikke er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af de generelle beskyttelsesniveauer, som findes for natur

Internationale naturbeskyttelsesområder

RAMSAR-områder, fuglebeskyttelsesområder og habitatområder indgår i et sammenhængende europæisk, økologisk netværk, som betegnes Natura 2000. Bevaringsmål-sætningen for Natura 2000-områder er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for.

Ifølge bekendtgørelse nr. 408 af 01/05 2007 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter skal kommunen, før der træffes afgørelse i medfør af bl.a. husdyrlovens §§ 10, 11 og 12, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Vurderingen tager udgangspunkt i et Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag. Såfremt en konkret vurdering ikke med sikkerhed kan fastslå, at der ikke vil være væsentlige negative konsekvenser for naturtyper og/eller arter kan projektet ikke gennemføres.

Ifølge oplysninger hentet fra Miljøcenter Aalborg

(www.vandognatur.dk) er nærmeste Natura 2000-område nr. 17, Lille Vildmose, Tofte Skov og Høstemark Skov, som består af habitatområde nr. 18, Lille Vildmose, Tofte Skov og Høstemark Skov samt fuglebeskyttelsesområde nr. 7, Lille Vildmose. nr. 18, Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø. Området ligger omkring 3,9 km syd for punktkilderne på Vester Vase 24. Ud fra totalemissionen fra anlægget er der beregnet ammoniakdeposition på det nærmest areal beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Arealet består overvejende af den beskyttede habitatnaturtype: Skovbevokset tørvemose (91D0) (pkt. 1), naturtypen er også en del af udpegningsgrundlaget for habitatområdet. Arealet ligger i økologisk forbindelse af typen våde forbindelser. Ud fra udkastet til naturplanen for Natura 2000-området fremgår det, at der er store problemer med depositionen af luftbåren kvælstof i området, og at laveste tålegrænse for alle arealer indenfor Natura 2000-området med naturtypen 91D0 er overskredet. Naturtypen har en tålegrænse på 10-20 kg N/ha/år alt efter naturtilstanden på arealet, tilstanden er i 2005 vurderet til at være høj til god. Hvis gunstig bevaringsstatus skal kunne opnås på lang sigt vurderes det, at den konkrete tålegrænse ligger i den lave ende af dette interval. Det vurderes derfor at tålegrænsen for naturarealet ligger omkring 10 kg N/ha/år.

Aalborg Kommune vurderer, at mermission, i den aktuelle beregnede størrelsesorden, ikke vil have nogen målbar effekt på bevaringsstatusen for naturtyper eller arter. Vurderingen bygger på en kombination af emissionens størrelse, viden om kriterier for gunstig bevaringsstatus, tilgængelig litteratur om trusler i Natura 2000-områder.

Særligt beskyttede arter – bilag IV-arter

På habitatdirektivets bilag IV er nævnt en lang række arter, som kræver en særlig beskyttelsesindsats. Listen omfatter både planter og dyr. Beskyttelsen vedrører også deres leve-, yngle- og rastesteder.

Ifølge bekendtgørelse nr. 408 af 01/05 2007 om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter skal kommunen, før der træffes afgørelse i medfør af bl.a. husdyrlovens §§ 10, 11 og 12, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke en bilag IV-art væsentligt. Kun når en konkret vurdering med sikkerhed kan fastslå, at der ikke vil være væsentlige negative konsekvenser for bilag IV-arten og/eller dens leve-, yngle- og rastesteder kan projektet gennemføres.

Der er ikke kendskab til forekomst af bilag IV-arter, rødlistearter eller særlige ansvarsarter på udbringningsarealerne inkluderet i projektet. Enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring Vester Vase 24. Det vurderes, på baggrund af Faglig rapport nr. 635 fra DMU, samt kommunens kendskab til området, at gælde for arterne nævnt i skema 2.

Skema 2: Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på i området omkring Vester Vase 24.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Vandflagermus		X
Frynseflagermus		X
Brunflagermus		X
Langøret flagermus		X
Sydflagermus		X
Dværgflagermus		X
Odder		X
Markfireben		X
Stor vandsalamander		X
Spidssnudet frø		X
Strandtudse		X

Da ammoniakdepositionen ikke vil påvirke § 3 arealerne i området omkring Vester Vase 24 i væsentlig grad, vurderes det at udvidelsen har en neutral effekt for disse Bilag IV-arter, som muligvis kan forekomme på de § 3 beskyttede arealer. Udbringningsarealerne er arealer, der allerede er i omdrift eller delvis omdrift, og derfor er det usandsynligt, at der befinder sig Bilag IV arter på disse arealer.

Det vurderes på denne baggrund, at godkendelsen af anlægget på Vester Vase 24 ikke vil beskadige eller ødelægge leve-, yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter, rødlistearter eller ansvarsarter.

Vurderingen er foretaget på baggrund af tilgængelige data over fund af arter (kommunens egne registreringer og Naturdata i Danmarks Miljøportal).

Aalborg Kommune vurderer, at der på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at projektet ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for andre arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Vurderingen bygger på en kombination af emissionens størrelse, viden om kriterier for gunstig bevaringsstatus af dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, et forsigtighedsprincip (jf. "Muslingedommen") og kommunens viden om forekomst af arterne.

Aalborg Kommune at de i godkendelsen beskrevne tiltag for begrænsning af ammoniakfordampning til natur og øvrige omgivelser fra anlæg og lager, er tilstrækkelige. Og der derfor ikke er behov for at stille skærpede vilkår til husdyrbruget med hensyn til natur.

9 – Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Vilkår til BAT

76. Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter, skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.
77. Ved fremtidige renoveringer af staldene, skal ændringerne på forhånd være BAT-vurderet og godkendt af tilsynsmyndigheden.

BAT-redegørelse

I miljøgodkendelsen er der under de enkelte afsnit foretaget en vurdering af, hvorvidt der er tale om anvendelse af BAT i de respektive tiltag. Nedenstående er en kort resume af de parametre, som ikke er beskrevet andet sted.

Resume

BAT-stalde

Malkekostalden bindestald er henholdsvis med en gulvtype bestående af riste og grebning. Fremover kommer 50 % af køer til at stå i staldsystemet med riste i forhold til nudrift hvor det er 33 %. I forhold til præfabrikeret drænet gulv er gødningsoverfladen mindre i bindestald med riste, hvilket betyder mindre ammoniakfordampning.

I den stald der genopføres samt i den del af foderladen hvor der etableres produktion af ungtyre anvendes der dybstrøelse i henhold til BREF-dokumentets resume⁴² (side ix), er det nævnt at "Brugen af strøelse resulterer i fast gødning, der forøger det organiske stof i jorden. I nogle tilfælde er denne type gødning gavnlig for jordkvaliteten; dette er en meget positiv virkning på tværs af medierne."

BAT-gylleopbevaring

Der etableres fast overdækning af den største gyllebeholder.

BAT-Fodring

Der anvendes fasefodring ved slagtesvinene det gør det muligt at optimere på fodret så det svare til slagtesvinenes næringsstofbehov i forhold til grisenes vægt.

Reduktion af råproteinindhold af foderet vil både sænke husdyrbrugets ammoniakniveau samt mindsker dyrenes vandoptagelse, således at de udskiller mindre urin, hvilket giver en mindsket mængde gylle.

BAT-gylleudbringning

Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning. Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer. Husdyrgødning udbringes under

⁴² <http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/26ACA4B3-026B-4761-95D7-963A23BF54BD/0/Intensivfjerkrægsvineproduktionresume.pdf>

hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv. Gyllen nedfældes på sort jord og i græsmarker. Der køres som hovedregel ikke husdyrgødning på søn- og helligdage.

BAT-ventilation

- Alarmanlæg kontrolleres/afprøves.
- Rengøring af ventilationsanlæg
- Generel vedligeholdelse og kontrol af ventileringsystem efter fabrikantens anvisning.

Ventilationen i staldene er frekvensstyret undertryksventilationsanlæg.

Undertryksventilation har flere fordele sammenlignet med ligetryksventilation, såsom at give et bedre luftskifte og dermed et bedre klima for slagtesvinene, bedre indeklima, mindre fugtighed og dermed mindre belastende for bygningerne.

I forbindelse med genopførelsen vil der blive etableret naturlig ventilation i de stalde som skal renoveres.

I henhold til BREF (side xvi) er det BAT at anvende naturlig ventilation hvor dette er muligt.

BAT-øvrigt

På ejendommen er der følgende energibesparende foranstaltninger:

- energisparepærer og lysstofrør,
- foderblandingsanlæg er med lavt energiforbrug,
- frekvensstyret ventilation,
- vakuumpumpe kører kun ved drift
- automatisk styret belysning i stalden,
- udendørs belysning er sensorstyret, og
- god og vedligeholdet isolering af stalde

Fravalg af BAT

Slagtesvin

Der kunne etableres luftvasker med syre i slagtesvinestalden. Da udvidelsen foregår i eksisterende stald vil det være forholdsvis dyrt at etablere, så denne løsning vurderes at være uproportionalt.

Da der er tale om udvidelse i eksisterende stalde, er det på nuværende tidspunkt ikke aktuelt at ændre på andelen af spaltegulv eller etablere køling og skrabere.

Begge dele vil kræve en total renovering af staldene og vurderes derfor være uproportionalt. Når staldene skal renoveres, vil der blive taget højde for hvilke muligheder, der er for at leve op til det, som til pågældende tidspunkt er BAT for staldsystemer.

Kvæg

Der kunne etableres gylleforsuring men den løsning vil blive for dyr i forhold til den mængde ammoniak der kan fjernes da det kun er en mindre del af kvæget der står på gyllesystemer.

Endvidere vil en ændring af stalden til præfabrikeret gulv være uproportionalt, da det vil kræve at der bygges en helt ny stald til malkekøerne.

10 - Kontrol, egenkontrol og dokumentation

Vilkår for tilsyn, kontrol og egenkontrol

78. Der skal føres logbog for gyllebeholdere der ikke har fast overdækning. Logbogen skal føres i overensstemmelse med Skov og Naturstyrelsens anvisning.

79. Placering af markstakke med dybstrøelse skal indtegnes på markkort, som skal opbevares i mindst 5 år. Og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for anvendelsen af gødning i form af kopi af indsendte gødningsregnskaber. Ved afsætning/modtagelse af husdyrgødning skal mængden af kg N dokumenteres via underskrevet Skema B1 og indsendt gødningsregnskab.

80. Al anvendelse i markdriften af spildevandslam, bioaske og øvrigt affald til jordbrugsformål, jordforbedrende midler samt øvrige produkter med indhold af kvælstof og fosfor skal årligt oplyses og dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden.

81. Dokumentation i form af logbøger, sædskifte- og gødningsplaner, Skema A, gødningsregnskaber, Enkeltbetalingsansøgning samt forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) skal opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.

82. Vilkår om type 2 foderkorrektions ved slagtesvin skal i forbindelse med tilsyn foretages i forhold til korrektionsformel for slagtesvin 2005/2006.

83. Der skal føres stamkort for bedriftens affald. Stamkortene samt kvitteringer for bortskaffelse af affald skal opbevares i 5 år og forevises ved tilsyn. Stamkort kan hentes på: <http://www.aalborgkommune.dk/Erhverv/Miljoe-og-natur/Virksomheder/Affald/Sider/Registrering-af-affald-for-visse-virksomheder.aspx>

Bilagsliste

Oversigt over lovgrundlag og kildehenvisninger

Bilag 1 alle arealer og transportveje

Bilag 2 situationsplan

Bilag 3 Lugtgeneafstande

Bilag 4 §3

Bilag 5 Energitjek

Bilag 6 Beredskabsplan

Bilag 7 Afløb

Bilag 8 Grundvand og Nitratklasse

Lovoversigt og kildehenvisninger

Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. (Lov nr. 1572 af 20/12 2006) Populær titel: Husdyrloven

Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse (Lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22/12 2006)
Populærtitel: Miljøbeskyttelsesloven

Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. (Bek. nr. 294 af 31/3 2009). Populær titel: Godkendelsesbekendtgørelsen

Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (Bek. 294 af 31/03 2009)
Populær titel: Husdyrgødningsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav mv. (Bek. nr. 1152 af 23/11/2006)

Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (Bek. nr. 463 21/05/2007)
Populærtitel: Bekendtgørelse om brugerbetaling

Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Bek. nr. 724 af 1/7 2008)
Populær titel: Olietankbekendtgørelsen

Bekendtgørelse om affald (Bek. nr. 1634 af 13/12/2006)
Populær titel: Affaldsbekendtgørelsen

Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984

Bekendtgørelse om påfyldning og vask mv. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler (Bekendtgørelse nr. 268 af 31/03 2009)

Aalborg Renovationsvæsens affaldsregulativer (findes på www.skidt.dk):

Regulativ for farligt affald fra virksomheder, juli 2007

Regulativ for klinisk risikoaffald, januar 2009

Anvisningsregulativ for affald fra virksomheder, oktober 2008

Referencer habitatvurdering:

Bio/consult (marts 2003): Bundvegetationen i Limfjorden 2002.

<http://limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2002/Specialrapp2002/Bundvegetation%20i%20Limfjorden%202002.pdf>

Dahl K., Petersen J.K., Josefson A.B., Dahllöf I., Søgaard B. (2005) Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper. Faglig rapport fra DMU nr. 549.

http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Publikationer/3_fagrapporter/rapporter/FR549.PDF

DMU (August 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport august 2002
http://www.dmu.dk/NR/rdonlyres/F7E00DEB-329A-4290-B795-2C7CB7A40AF5/0/Iltrapport2002_08.pdf

DMU (September 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport september 2002
http://www.dmu.dk/NR/rdonlyres/0974858A-8D0E-48CA-AC24-5FB301030065/0/Iltrapport2002_09.pdf

DMU (Oktober 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport oktober 2002
http://www.dmu.dk/NR/rdonlyres/0B1286F8-7C79-4CA9-9CCD-A1DF21BEF61C/0/Iltrapport2002_10.pdf

Grell M.B. (1998): Fuglenes Danmark. Gads forlag.

Hedeselskabet (2004): Bundfaunamonitering Limfjorden 2004. Limfjordsovervågningen. http://limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2004/Bundfauna_Limfj_2004.pdf

Markager S., Storm L.M. & Stedmon C.A. (2006): Limfjordens Miljøtilstand 1985 til 2003. <http://limfjord.dk/rapporter/Handlingsplan%20Limfjorden/FR577.pdf>

Miljøcenter Aalborg (Juni 2007a): Natura 2000-basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal. http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/E68AA891-0094-44B9-8460-A30F7D8C48B0/0/N2omr_15_basisanalyse_natur.pdf

Miljøcenter Aalborg (juni 2007b): Natura 2000-basisanalysen – Nordlige del af Natura 2000-område Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord. http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/CE57B0AC-D6F1-4A85-BDA5-4B05F24A24C6/0/N2omr_14_basisanalyse_natur.pdf

Vandrammedirektivets Basisanalyse del II. Vurdering af vandforekomsters tilstand og en vurdering af risikoen for, at vandforekomsterne ikke kan opfylde målene i regionplanen senest 22. december 2015. Vanddistrikt 80. <http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/0D87D6ED-B347-4BFB-9166-49FC9862CFDC/0/Basisanalyse2KattegatSkagerrakogMariagerFjord.pdf>

Ringkøbing Amt, Viborg Amt og Nordjyllands Amt (maj 2003): NOVA 2003 Marin overvågning 1998-2003 – Vandmiljø i Limfjorden 2002. <http://www.limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2002/Limfjorden%202002.pdf>

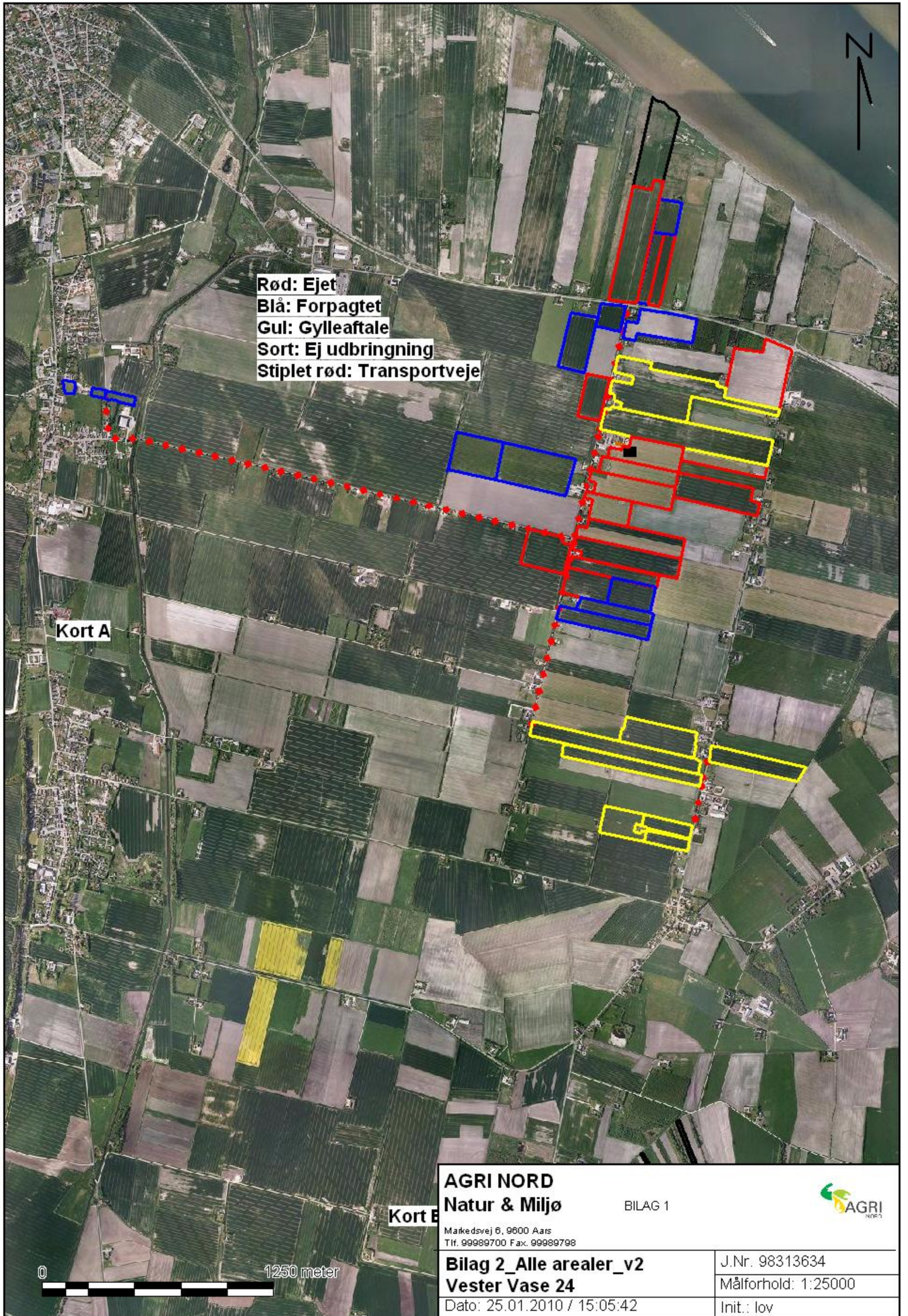
Ringkøbing Amt, Viborg Amt og Nordjyllands Amt (maj 2005): NOVANA Marin overvågning 2004-2009 – Vandmiljø i Limfjorden 2004. <http://limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2004/Hovedrapport.pdf>

Ringkjøbing Amt, Viborg Amt, Århus Amt og Nordjyllands Amt (december 2006): Limfjordspjecen – Limfjordens miljøtilstand før, nu og i fremtiden.

<http://www.limfjord.dk/rapporter/Pjece/limfjordspjece%202006.pdf>

Søgaard B., Skov F., Ejrnæs R., Nielsen K.E., Pihl S., Clausen P., Laursen K., Bregnballe T., Madsen J., Baattrup-Pedersen A., Søndergaard M., Lauridsen T.L., Fredshavn J., Aude E. & Nygaard B. (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus. Faglig rapport fra DMU, nr. 457.

http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Publikationer/3_fagrapporter/rapporter/FR457_2udg_ww.pdf

Rød: Ejet
Blå: Forpagtet
Gul: Gylleaftale
Sort: Ej udbringning
Stiplet rød: Transportveje

Kort A

Kort B

AGRI NORD
Natur & Miljø

BILAG 1

Markedsvej 6, 9800 Aars
 Tlf. 99989700 Fax. 99989798

Bilag 2_Alle arealer_v2
Vester Vase 24

J.Nr. 98313634

Målforshold: 1:25000

Dato: 25.01.2010 / 15:05:42

Init.: lov

0 1250 meter

- 1. Stuehus
- 2. Kostald
- 3. Garage
- 4. Stormskadet stald, der ønskes genopført
- 5. Foderlade + ungdyr
- 6. Møddingsplads
- 7. Gyllebeholder 1370 m³
- 8. Gyllebeholder 3100 m³
- 9. Kornsilø 370 m³
- 10. Ny plansilo
- 11. Slagtesvinestald
- 12. Maskinhus

AGRI NORD
Natur & Miljø

Markedsvej 6, 9600 Aars
Tlf. 99989700 Fax. 99989798

BILAG NR. 2

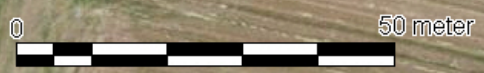
Bilag 3_Bygningsoversigt_v2
Vester Vase 24

J.Nr. 98313634

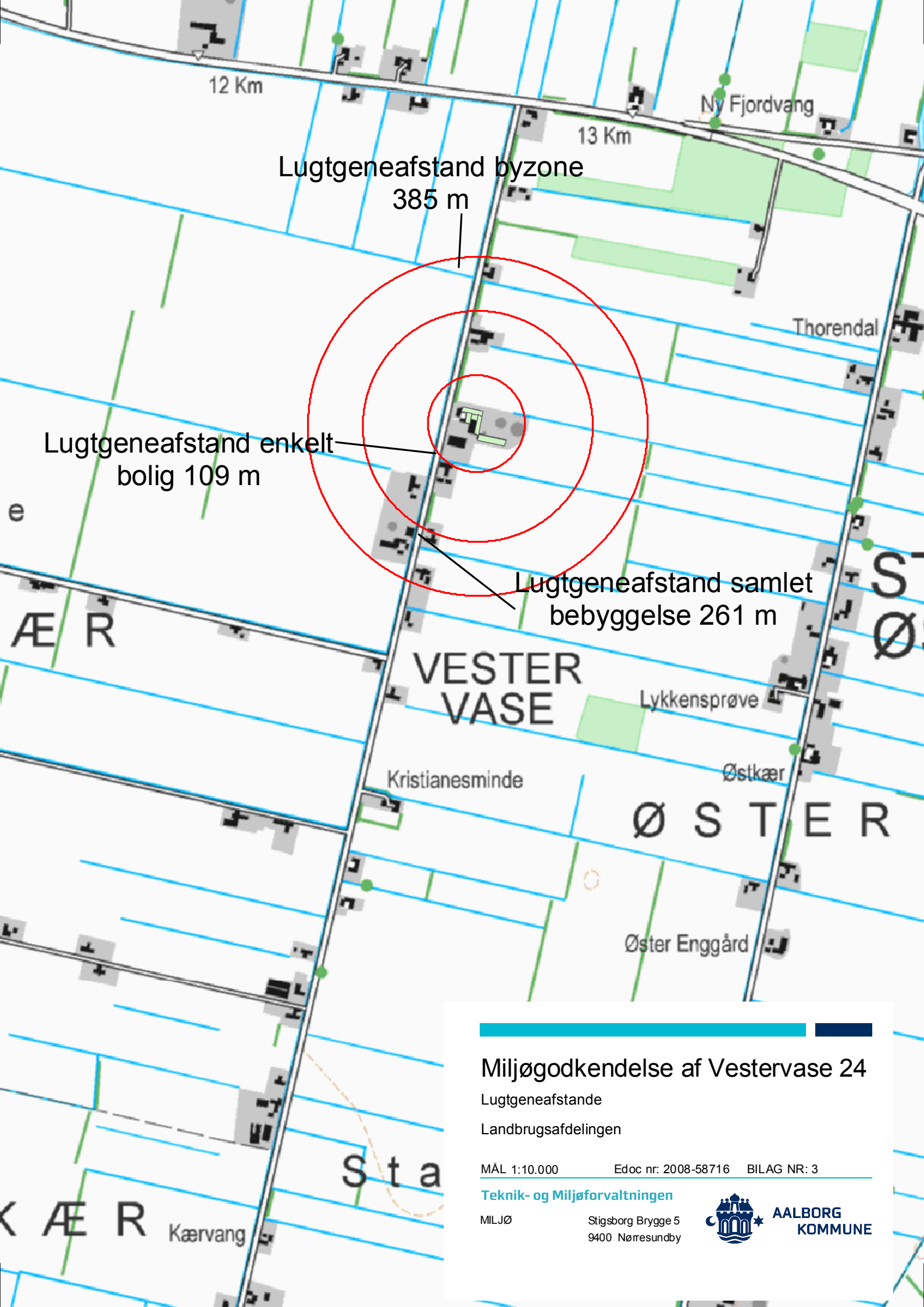
Målforskel: 1:1000

Dato: 25.01.2010 / 14:35:53

Init.: lov

Lugtgeneafstand byzone

385 m

Lugtgeneafstand enkelt

bolig 109 m

Lugtgeneafstand samlet

bebyggelse 261 m

Miljøgodkendelse af Vestervase 24

Lugtgeneafstande

Landbrugsafdelingen

MÅL 1:10.000

Edoc nr: 2008-58716

BILAG NR: 3

Teknik- og Miljøforvaltningen

MILJØ

Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

AALBORG
KOMMUNE

DDO®, copyright COWI

Anlægget på Vester Vase 24

Pkt.2
Mose

Pkt. 1 Skovbevokset tørvemose
Natura 2000-område

Signaturforklaring

E_DOC_NUMMER

2008-58716

Fersk eng

Hede

Mose

Overdrev

Strandeng

Sø

Sagsnr. 2008-58716

Kortbilag til beregning af ammoniakdeposition

Kortbilag 2008 BILAG NR 4

MÅL 1:14.664

DATO 09-03-2010

Teknik- og Miljøforvaltningen

PARK & NATUR Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

AALBORG
KOMMUNE

Energitjek

044-32827-01

Rådgiver fra Energi Nord:
 Kim Johansen – tlf. 9936 9778
 E-mail: khj@energinord.dk
 Dato: Aalborg, den 03. februar 2010

Kundedata	
Landbrug: Ole D. Nielsen	CVR nr. 15-23-59-34
Adresse: Vester Vase 24, 9280 Storevorde	P-nr. 1.000.885.985
Kontaktperson: Ole D. Nielsen	Telefon: 98 31 36 34

Formål

Formålet med energitjekket er at afdække energibesparelser og at fremme gennemførelsen af besparelserne.

Rettigheden til indberetning af energibesparelser

Forsyningselskaberne skal hvert år til Energistyrelsen indberette de gennemførte energibesparelser, som de har været med til at rådgive om.

Som resultat af energirådgivningsydelsen opnår Energi Nord hermed rettigheden til efterfølgende indrapportering af besparelserne, når disse realiseres. Virksomheden må ikke tidligere, eller i aftaleperioden, have aftale omkring tilskrivningsretten med andre selskaber.

Kontaktperson: Ole D. Nielsen
 Titel: Ejer

Underskrift

Virksomhedsdata	
Årskøer	63 stk.
Kg. mælk pr. år	582.400 kg
Kalve / ungvier	100 stk.
Malkning	Rørmalkningsanlæg
Opvarmning stuehus	Oliefy. 5.000 l / år
Elforbrug	70.170 kWh/år
Varmeforbrug stuehus og vaskevand	50.000 kWh
Jord	125 hektar
Vand	Ejet. Ny dykpumpe
Foder	Valser for korn

1 l olie = 10 kWh

Varmeforbrug: 10 kWh / l * 5.000 l
 /år

= 50.000 kWh

Kalkulationspriser og forudsætninger

I tabellen herunder er vist hvilke kalkulationspriser for energi og vand, der er anvendt i denne rapport. I priserne er der indeholdt de afgifter, som jeres branche normalt ikke kan trække fra i regnskabet.

Energiart	Let proces
Elpris	0,70 kr./kWh
Varme	0,60 kr./kWh

Resultat af gennemgangen

Ved gennemgangen af jeres virksomhed, er vi kommet frem til følgende:

Vakuumpumper	Ingen besparelser
Vakuumpumpe / malkeanlæg	Vakuumpumpe kører kun ved drift.

Foderanlæg	Ingen besparelser
Foderanlæg	Valser.

Vandværk	Ingen besparelser
Vandværk	Privat vandværk

Mælketank	Ingen besparelser
Mælketank	Mælken bliver kølet fra 37 grader til 4 grader i mælketank.

Varme		Se besparelsesforslag 1
Varme nuværende		I dag bruges der olie til vaskevand og opvarmning af stuehus.
Varme ved udvidelse		Der bør vurderes om gyllekølling sammen med jordvarme, kan erstatte oliefyr. Samt tilbage betalingstiden på nyt anlæg.
Elbesparelse		
Varmebesparelse		37.500 kWh/år
Besparelse i CO ₂ / år		7.500 kg CO ₂ / år

1 l olie = 2 kg CO₂. Kilde: www.1tonmindre.dk

Kg CO₂/ kWh = 2 kg CO₂/ 10 kWh/l olie = 0,20 kg CO₂

Besparelse CO₂ = 37.500 kWh * 0,20 kg CO₂ = 7.500 kg CO₂/år

Belysning i ungdyrstald		Se besparelsesforslag 2
Ungdyrstald nuværende		I dag er lyset ved malkning.
Ungdyrstald ved nybygning		Lyset kan reduceres ved at, montere et kontaktur i serie med et skumringsrelæ, der styrer tændingstiden og den rette lysstyrke.
Elbesparelse		583 kWh/år
Varmebesparelse		
Besparelse i CO ₂ / år		280 kg CO ₂ / år

CO₂ / el Aalborg 0,48 kg/kWh. Kilde: Håndbog for Energikonsulenter, 2004.

Besparelse CO₂ = 583kWh * 0,480 CO₂/kg/kWh = 4.240 kg CO₂/ år.

Ventilation		Se besparelsesforslag 3
Malkestald ved nuværende		Der anvendes ventilation.
Malkestald ved nybygning af ungdyrstald		Ved opførelse af ny ungdyrstald med naturlig ventilation, som bliver bygget sammen med malkestald, kan ventilation i malkestald slukkes i perioder af året.
Elbesparelse		3.536 kWh/år
Varmebesparelse		
Besparelse i CO ₂ / år		1.697 kg CO ₂ / år

CO₂ / el Aalborg 0,48 kg/kWh. Kilde: Håndbog for Energikonsulenter, 2004.

Besparelse CO₂ = 3.536kWh * 0,480 CO₂/kg/kWh = 4.240 kg CO₂/ år.

Samlede besparelser:

Ved at foretage de forskellige ændringer kan der samlet spares følgende:

Samlede besparelser					
Nuværende elforbrug	[kWh/år]	70.170	Samlet besparelse	[kr.]	24.133
Nuværende varmeforbrug	[kWh/år]	50.000	Omkostning	[kr.]	
			Simpel tilbagebetalingstid	[år]	
Elbesparelse	[kWh/år]	4.119	Fortjeneste efter år	[kr.]	
Varmebesparelse	[kWh/år]	37.500	Elpris	[kr./kWh]	0,75
Samlet besparelse	[kWh/år]	41.619	Varmepris	[kr./kWh]	Olie = 0,60

Besparelse ved gyllekøling

Gyllekøling			Forslag nr. 1		
Nuværende elforbrug	[kWh/år]		Samlet besparelse	[kr.]	21.250
Nuværende varmemeforbrug	[kWh/år]	50.000	Omkostning	[kr.]	
Elbesparelse	[kWh/år]		Simpel tilbagebetalingstid	[år]	
Varmebesparelse	[kWh/år]	37.500	Fortjeneste efter år	[kr.]	
Samlet besparelse	[kWh/år]	37.500	Elpris	[kr./kWh]	0,70
			Varmepris	[kr./kWh]	0,60

Nuværende situation

Der bruges varmt vand til vask og varme i stuehus. Olieforbruget til stuehus og vaskevand er 5.000 l, svarende til 50.000 kWh /år.

Energiforbrug i dag:

Varmeforbrug: = 50.000 kWh/år
 Pris: 50.000 kWh * 0,60 kr./kWh = 30.000 kr./år

Forslag til ændring

Der bør vurderes om gyllekøling sammen med jordvarme, kan erstatte olieforbruger. Samt tilbage betalingstiden på nyt anlæg.

COP 4 = virkningsgrad på et gyllekølingsanlæg og jordvarme, for hver tilført 1 kWh el produceres der 4 kWh varme.

Energiforbrug efter ændring:

Varmeforbrug: 50.000 kWh/år / 4 = 12.500 kWh/år
 Pris: 12.500 kWh * 0,70 kr./kWh = 8.750 kWh/år

I sparer ved ændring

Årlig besparelse: 50.000 – 12.500 kWh/år = 37.500 kWh/år
 Økonomisk besparelse: 30.000 kr./år – 8.750 kr./år = 21.250 kr/år

Besparelse ved belysning

Belysning			Forslag nr. 2		
Nuværende elforbrug	[kWh/år]	1.458	Samlet besparelse	[kr.]	408
Nuværende varmekonsum	[kWh/år]	0	Omkostning	[kr.]	11
			Simpel tilbagebetalingstid	[år]	2,7
Elbesparelse	[kWh/år]	583	Fortjeneste efter 3 år	[kr.]	124
Varmebesparelse	[kWh/år]	0	Elpris	[kr./kWh]	0,70
Samlet besparelse	[kWh/år]	583	Varmepris	[kr./kWh]	0,60

Nuværende situation

I løsdriftsstald med malkekvæg er lyset styret af skumringsrelæ. Lyset er tændt fra kl. 7.00 til kl. 16.00. Der er 9 dobbeltarmaturer 2 * 36 W, se bilag 1. Dobbelte armaturer med 2*36 W lysstofrør bruger 90 W med kobling.

Energiforbrug i dag:

Brændetid: 9 timer/døgn * 200 dage / år = 1.800 timer/år
 Energiforbrug: 1.800 timer/år * 0,090 Watt * 9 armaturer = 1.458 kWh/år

Forslag til ændring

I løsdriftsstalden vil der blive et godt lysindfald fra kip og siderne. Der er monteres et skumringsrelæ på min. 100 lux og et kontaktur i serieskumringsrelæet der styrer tændingstiden. Ved montage af skumringsrelæ og bevægelsessensor spares min. 40 % på energiforbruget.

Energiforbrug efter ændring:

Energiforbrug: 1.458 kWh/år – 40 % = 875 kWh/år

I sparer ved ændring

Årlig besparelse: 1.458 kWh/år - 875 kWh/år = 583 kWh/år
 Økonomisk besparelse: 583 kWh/år * 0,70 kr./kWh = 408 kr./år

Investering

Merprisen for montering af kontaktur og skumringsrelæ ved nyopføring af ungdyrstald ca. 1.000-1.200 kr.

Tilbagebetalingstid

Økonomisk besparelse = 408 kr./år
 Investering = 1.100 kr.
 Tilbagebetalingstid: 1.100 / 408 = 2,7 år

Ved etablering af ungdyrstald, skal der laves ny lysberegning af elinstallatør.

Ventilation

Ventilation			Forslag nr. 3		
Nuværende elforbrug	[kWh/år]	5.256	Samlet besparelse	[kr.]	2.475
Nuværende varmeforbrug	[kWh/år]		Omkostning	[kr.]	0
			Simpel tilbagebetalingstid [år]		0
Elbesparelse	[kWh/år]	3.536	Fortjeneste efter 3 år	[kr.]	7.425
Varmebesparelse	[kWh/år]		Elpris	[kr./kWh]	0,75
Samlet besparelse	[kWh/år]	3.536	Varmepris	[kr./kWh]	0,60

Nuværende situation

Malkestalden er med 3 stk. ventilatorer i loft. De 3 ventilatorer kører året rundt i dag.

Ventilationsmotoren er spændingsstyret og bruger 0,2 kWh/stk.

Energiforbrug i dag:

Timer/år: 24 timer/døgn * 365 dage / år = 8.760 timer/år

Energiforbrug i dag = 0,6 kWh * 8.760 timer/år = 5.256 kWh/år.

Forslag til ændring

Ved opførelse af ny ungdyrstald med naturlig ventilation, som bliver bygget sammen med malkestald, kan den ene ventilator slukkes, og de andre to slukkes, i perioder af året, i malkestalden.

Energiforbrug efter ændring:

Timer/år: 24 timer/døgn * 180 dage / år = 4.300 timer/år

Energiforbrug i dag = 0,4 kWh * 4.300 timer/år = 1.720 kWh/år.

I sparer ved ændring

Årlig besparelse: 5.256 kWh/år - 1.720 kWh/år = 3.536 kWh/år

Økonomisk besparelse: 3.536 kWh/år * 0,70 kr./kWh = 2.475 kr./år

Investering

Ingen. Den ene ventilator slukkes og de to andre ventilatorer bruges efter behov.

BILAG NR 6

Beredskabsplan

for

Vester Vase 24

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	3
BRAND- OG EVAKUERING	4
OVERLØB AF GYLLE	5
KEMIKALIE- OG OLIESPILD.....	6
STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE	7
STRØMSVIGT	8
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER.....	9
Bilag A Kort over ejendommen	9
Bilag B Kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb.....	9

Udarbejdet af Ole Dyrman Nielsen, Februar 2010

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i lamineret form i malkerummet.

Kopi af beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stuehuset.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsurening)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- Evt. fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v. -
- Flugtveje for dyr/ frigørelse mm.
- Medicinopbevaring

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i vaskehuset og har nr. 98 31 36 34.

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	99 31 31 31	dag eller nat	
Falck	kontaktes på telefon	70 10 20 30	dag eller nat	70 10 20 30
Brandvæsen	kontaktes på telefon	112	dag og nat	112
Lægevagt	kontaktes på telefon		dag eller nat	70 15 03 00
Tandlægevagt	kontaktes på telefon		dag eller nat	40 51 51 62
Landbocenteret	kontaktes på telefon	96 34 51 00	dag eller nat	
Dyrlæge	kontaktes på telefon	96 98 28 51	dag eller nat	
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	98 31 45 22	dag eller nat	
Elektriker	kontaktes på telefon	98 31 17 57	dag eller nat	
Smeden	kontaktes på telefon	98 31 63 37	dag eller nat	
VVS	kontaktes på telefon	61 79 23 98	dag eller nat	
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon	97 11 97 55	dag eller nat	

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

1. Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:
  - Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
  - Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
  - Er der tilskadekomne - hvor mange
  - Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget
2. Kontakt ejeren, Ole Dyrman Nielsen på tlf. 20 27 36 34.
3. Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer

4. Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Traktor med frontlæsser i maskinhuset.

OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS

1. Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112

oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

2. Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

3. Kontakt ejeren, Ole Dyrman Nielsen på tlf. 20 27 36 34.

4. Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 99 31 31 31.

5. Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til grøft nord for gyllebeholder. Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræn/grøft skal der laves en opdæmning af grøften med en bigballe ved røret under vejen Vester Vase.

6. Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Traktor med frontlæsser i maskinhuset.
Halm i foderladen.

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

1. Ved større overløb af kemikalier og olie - RING 112 – oplys:
  - Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
  - Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
  - Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand
2. Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne
3. Kontakt ejeren, Ole Dyrman Nielsen på tlf. 20 27 36 34.
4. Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 99 31 31 31.
5. Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til drænbrønd placeret øst og vest for foderladen (se vedlagte kort). Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art. Er f.eks. olie løbet til dræn kan man lave en opdæmning af vandløbet med en bigballe.
6. Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Traktor med frontlæsser i maskinhuset.
Halm i foderladen.

I kemikalierummet findes der savsmuldspakker og sand der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhane sidder 8 m til højre for indkørslen til stuehuset.

I ko-stalden sidder stophane i vaskehuset i enden af kostalden.

I svine-stalden sidder stophane til venstre i første hus ca. 2 m op.

I _____-stald sidder stophane ved _____.

I _____-stald sidder stophane ved _____.

I _____-stald sidder stophane ved _____.

Elektricitet

Hovedafbryder sidder ved: i maskinhus til venstre for sideport.

El-tavle sidder ved: i maskinhus til venstre for sideport.

Der bruges automatsikringer.

Afbryder til malkerum sidder ved fyrerum/stuehus.

Afbryder til svine hus sidder ved forrum i svinehus.

Afbryder til kostald sidder ved forrum i svinehus.

STRØMSVIGT INSTRUKS

1. Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.
2. Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.
3. Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).
4. Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.
5. Ved strømsvigt opstartes nødstrømsgenerator med det samme.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

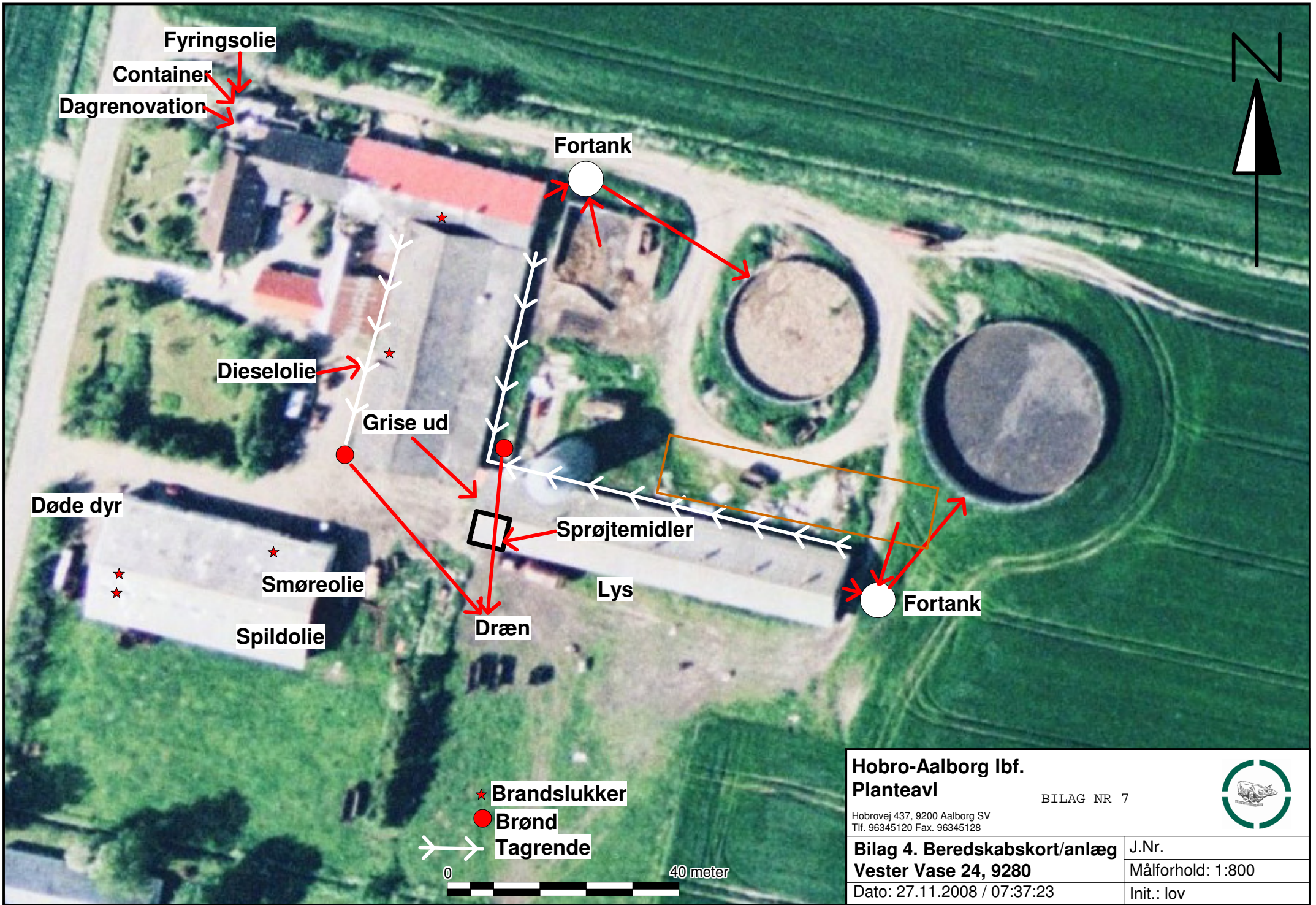
Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

1. Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.
2. Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtigt indsats fjernes fra jorden.
3. Medbring altid en mobiltelefon så der hurtigt kan tilkaldes hjælp ved uheld.
4. Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

**Hobro-Aalborg Ibf.
Planteavl**

BILAG NR 7

Hobrovej 437, 9200 Aalborg SV
Tlf. 96345120 Fax. 96345128

Bilag 4. Beredskabskort/anlæg
Vester Vase 24, 9280

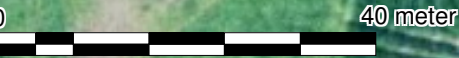
J.Nr.
Målforhold: 1:800
Init.: lov

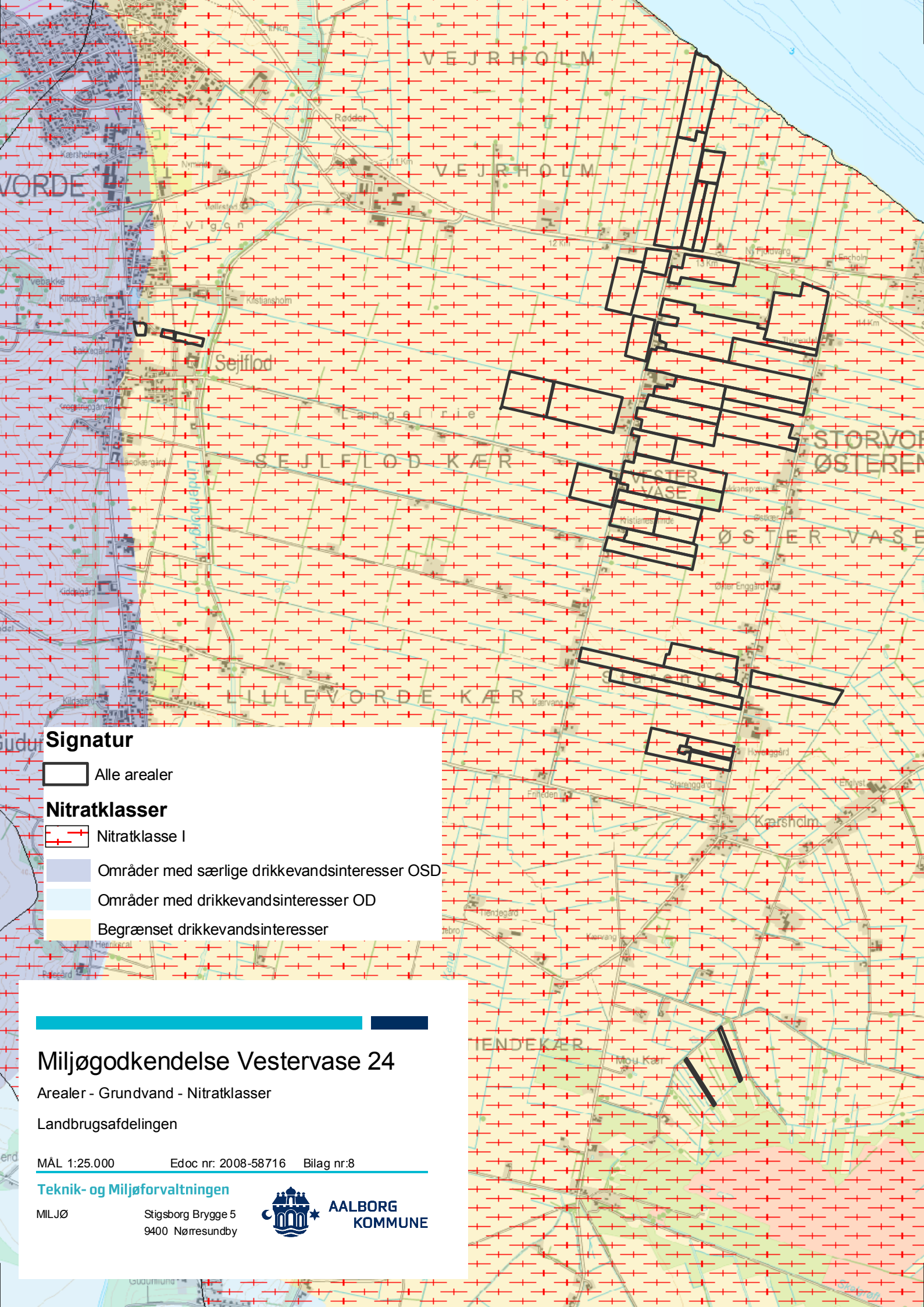
Dato: 27.11.2008 / 07:37:23

★ **Brandslukker**

● **Brønd**

→ **Tagrende**

Signatur

 Alle arealer

Nitratklasser

 Nitratklasse I

 Områder med særlige drikkevandsinteresser OSD

 Områder med drikkevandsinteresser OD

 Begrænset drikkevandsinteresser

Miljøgodkendelse Vestervase 24

Arealer - Grundvand - Nitratklasser

Landbrugsafdelingen

MÅL 1:25.000

Edoc nr: 2008-58716

Bilag nr:8

Teknik- og Miljøforvaltningen

MILJØ

Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

AALBORG
KOMMUNE